

Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет
Факультет бізнесу та права
Кафедра економіки

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

Аналіз та оцінка ефективності функціонування підприємства (на матеріалах ТзОВ «Ренопласт»)

спеціальність 051 Економіка

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Економіка»

(назва освітньої програми)

Виконав: здобувач вищої освіти
Групи ЕК-41
КОРЕЦЬ Олександра Анатоліївна

(підпис)

Керівник:
Доктор філософії (PhD), старший викладач
Косінський Петро Миколайович

(підпис)

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту
«__» _____ 20__ р.
Доктор філософії (PhD), старший викладач
Гарант освітньої програми:
Косінський Петро Миколайович

(підпис)

Луцьк – 2024 року

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет бізнесу та права

Кафедра економіки

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: «Економіка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри економіки
проф. Шубалий О.М.

«__» _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

КОРЕЦЬ Олександра Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи

Аналіз та оцінка ефективності функціонування підприємства (на матеріалах ТзОВ «Ренопласт»)

Керівник роботи: Косінський П.М.

затверджені наказом закладу вищої освіти від «30» грудня 2023 р. №488/01-02

2. Строк подання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи «14» червня 2024 р.

3. Вихідні дані до роботи теоретичні джерела, матеріали науково-практичних конференцій, навчальні видання, науково-аналітичні статті вітчизняних та зарубіжних авторів з питань аналізу та оцінки ефективності діяльності підприємства, фінансова звітність ТзОВ «Ренопласт» та інші документи підприємства, ресурси глобальної мережі Інтернет.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що потрібно розробити):

ВСТУП

*РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ
ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА*

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

ДОДАТКИ. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік графічного (ілюстративного) матеріалу:

1. Методологічні підходи до аналізу ефективності функціонування підприємства

2. Основні показники ефективності функціонування підприємства

3. Динаміка зміни показників рентабельності ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр.

4. Показники ефективності використання ресурсів на ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр.

5. Зміна показників фінансової стійкості ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр.

6. Зміна продуктивності праці на ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр.

7. Матриця SWOT-аналізу ТзОВ «Ренопласт»

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>1 розділ</i>	<i>Ст. вик. Косінський П.М.</i>		
<i>2 розділ</i>	<i>Ст. вик. Косінський П.М.</i>		
<i>Висновки та пропозиції</i>	<i>Ст. вик. Косінський П.М.</i>		

7. Дата видачі завдання «30» вересня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи бакалавра	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Обґрунтування теми</i>	<i>до 30.09.2023</i>	
2.	<i>Огляд літератури із досліджуваної проблеми</i>	<i>до 31.10.2023</i>	
3.	<i>1 розділ</i>	<i>до 30.12.2023</i>	
4.	<i>2 розділ</i>	<i>до 15.04.2024</i>	
5.	<i>Висновки та пропозиції</i>	<i>до 20.05.2024</i>	
6.	<i>Формування списку використаних джерел</i>	<i>до 25.05.2024</i>	
7.	<i>Формування додатків</i>	<i>до 27.05.2024</i>	
8.	<i>Оформлення ілюстративного матеріалу</i>	<i>до 31.05.2024</i>	
9.	<i>Нормоконтроль</i>	<i>до 01.06.2024</i>	
10.	<i>Інструментальна перевірка на академічний плагіат</i>	<i>до 07.06.2024</i>	
11.	<i>Представлення кваліфікаційної роботи бакалавра до захисту</i>	<i>до 14.06.2024</i>	

Здобувач вищої освіти

_____ (підпис) (Корець О.А.)
(прізвище, ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ (підпис) (Косінський П.М.)
(прізвище, ініціали)

АНОТАЦІЯ

Корець О.А. Аналіз та оцінка ефективності функціонування підприємства (на матеріалах ТЗОВ «Ренопласт»). – Кваліфікаційна робота бакалавра на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 051 Економіка, спеціалізація «Економіка». Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2024.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є комплексне дослідження, а також оцінка ефективності діяльності підприємства на прикладі ТЗОВ «Ренопласт» із формуванням відповідних висновків та практичних рекомендацій.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з двох розділів. У першому розділі розглянуто теоретичні основи аналізу та оцінки ефективності функціонування підприємства, а саме: визначено поняття ефективності функціонування підприємства, досліджено методологічні підходи до аналізу ефективності функціонування підприємства, розглянуто основні показники оцінки ефективності функціонування підприємства.

У другому розділі здійснено аналіз та оцінку показників діяльності підприємства «Ренопласт», що дало змогу в загальному охарактеризувати його, визначити рівень ефективності діяльності, на основі фінансово-економічних показників, а також зробити відповідні висновки про ефективність прийнятих управлінських рішень.

Ключові слова: ефективність, аналіз ефективності підприємства, підприємство, рівень ефективності, фінансово-економічні показники, рентабельність, оцінка ефективності.

ANNOTATION

Korets O.A. Analysis and assessment of the efficiency of the enterprise's functioning (on materials of LLC "Renoplast"). – Manuscript.

Qualification work of bachelor in the specialty 051 Economics, educational program "Economics". Lutsk National Technical University. Luck, 2024.

The purpose of the bachelor's qualification work is a comprehensive study, as well as an assessment of the efficiency of the company's activity on the example of LLC "Renoplast", with the formation of relevant conclusions and practical recommendations.

The bachelor's qualification work consists of two sections. In the first chapter, the theoretical foundations of the analysis and assessment of the efficiency of the enterprise's functioning are considered, namely: the concept of the efficiency of the enterprise's functioning is defined, methodological approaches to the analysis of the efficiency of the enterprise's functioning are studied, and the main indicators of the assessment of the enterprise's functioning are considered.

In the second section, the analysis and evaluation of the performance indicators of the LLC "Renoplast" was carried out, which made it possible to characterize it in general, to determine the level of activity efficiency, based on financial and economic indicators, as well as to draw appropriate conclusions about the effectiveness of the management decisions made.

Keywords: efficiency, analysis of enterprise efficiency, enterprise, level of efficiency, financial and economic indicators, profitability, evaluation of efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА	11
1.1. Поняття ефективності функціонування підприємства	11
1.2. Методологічні підходи до аналізу ефективності функціонування підприємства	16
1.3. Показники оцінки ефективності функціонування підприємства	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	24
2.1. Загальна характеристика ТзОВ «Ренопласт»	24
2.2. Аналіз та оцінка основних фінансово-економічних показників підприємства	28
2.3. Аналіз та оцінка ефективності прийнятих управлінських рішень на ТзОВ «Ренопласт»	40
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	55
ДОДАТКИ	59

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах стрімкого розвитку ринкової економіки, підприємства стикаються з численними викликами та можливостями. Одним з ключових аспектів їх успішного функціонування є здатність адекватно аналізувати та оцінювати свою ефективність.

Аналіз ефективності підприємства стає незамінним інструментом для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та розробки стратегічних планів. Він дозволяє виявити сильні та слабкі сторони діяльності, оптимізувати використання ресурсів й підвищити конкурентоспроможність.

В умовах глобалізації й посилення конкуренції, здатність оперативно реагувати на зміни в зовнішньому середовищі стає вирішальним фактором для виживання та процвітання підприємства. Ефективний аналіз сприяє покращенню якості продукції та послуг, підвищенню задоволеності клієнтів і залученню нових ринків. Крім того, оцінка ефективності допомагає знизити ризики та забезпечити фінансову стабільність підприємства.

Важливим є і аспект управління персоналом, адже результативний аналіз виявляє потребу в навчанні та розвитку працівників, що сприяє підвищенню їх мотивації і продуктивності.

Таким чином, аналіз та оцінка ефективності функціонування підприємства є особливо важливими для його довгострокового успіху і стабільного розвитку. Це не лише інструмент контролю, але й основа для стратегічного планування та інноваційного розвитку. Враховуючи всі ці аспекти, дослідження даної теми є надзвичайно актуальним та важливим для сучасних підприємств.

Не менш важливою є здатність підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Аналіз ефективності дозволяє вчасно виявляти зміни у ринкових умовах і відповідно коригувати свою діяльність. Це сприяє збереженню конкурентних переваг і забезпеченню стабільності на ринку. Окрім того, підприємства, які регулярно проводять аналіз ефективності, можуть вчасно виявляти нові можливості для зростання і розвитку.

У сучасному світі, де інформація відіграє ключову роль, своєчасний і точний аналіз ефективності стає необхідною умовою для прийняття правильних управлінських рішень.

Важливим є також аспект соціальної відповідальності бізнесу, який передбачає не лише економічну ефективність, але й екологічну та соціальну відповідальність. Підприємства, які прагнуть до сталого розвитку, повинні враховувати ці фактори у своїй діяльності.

Усе вище наведене робить тему аналізу та оцінки ефективності функціонування підприємства надзвичайно актуальною для сучасних умов. Це дозволяє підприємствам не лише виживати в умовах конкуренції, але й активно розвиватися, забезпечуючи стійке економічне зростання. Тому дослідження цієї теми має велике значення для практиків і теоретиків в області управління, економіки та бізнесу.

Вчені у своїх працях приділяють велику увагу питанням, що стосуються аналізу та оцінки ефективності діяльності суб'єктів господарської діяльності. Теоретичні та методологічні аспекти даної проблеми досліджували: Череп А.В., Стрілець Є.М., Рибачук Н.В., Журко Т.О., Ганзієнко Ю.І., Височина М.В., Покропивний С.Ф., Сизоненко О.О., Тарапатова К.В. (вивчали підходи до трактування категорії «ефективність»), Навольська Н.В. (розглядала теоретичні аспекти управління економічною ефективністю діяльності підприємств), Камінська І.М., Матюх С.А., Остапенко Т.М., Саленко О.В., Отенко В.І., Пилипенко С.М. (розробляли методологічні підходи до аналізу ефективності діяльності підприємств), Олексюк О.І. (зосереджувався на технології оцінки результативності діяльності підприємства); Сидорчук І. П. (досліджувала критерії та показники оцінювання ефективності інноваційної діяльності); Чорна М.В., Глухова С. В. (аналізували ефективність інноваційної діяльності підприємств), Коваль О.А., Літус П.Р. (досліджували управління фінансовою стійкістю підприємства) та ін.

Проте, вважаємо, що дана проблематика потребує ширшого й глибшого вивчення, оскільки існує низка невирішених питань. Потребує подальшого

вивчення специфіка методів аналізу ефективності, що можуть бути застосовані до підприємств різних галузей промисловості, виходячи із їхніх особливостей.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи полягає у комплексному аналізі та оцінці ефективності функціонування підприємства на прикладі ТзОВ «Ренопласт». Реалізація поставленої мети зумовила необхідність вирішення наступних завдань:

- дослідження підходів до трактування поняття ефективності функціонування підприємства;
- вивчення методологічних підходів до аналізу ефективності функціонування підприємства;
- виявлення показників оцінки ефективності функціонування підприємства;
- формування загальної характеристики економічної діяльності підприємства (на прикладі ТзОВ «Ренопласт»);
- здійснення аналізу та оцінка основних фінансово-економічних показників підприємства;
- здійснення аналізу та оцінка ефективності управлінських рішень на підприємстві (на прикладі ТзОВ «Ренопласт»);
- розробка висновків і пропозицій на основі проведеного дослідження.

Об'єктом дослідження виступає процес аналізу та оцінки ефективності функціонування ТзОВ «Ренопласт».

Предметом дослідження стали процеси, фактори та показники, що визначають ефективність функціонування ТзОВ «Ренопласт».

Методи дослідження. Методичною основою представленої дипломної роботи бакалавра є положення класичної та сучасної економічної теорії, праці провідних вчених, загальнонаукові принципи проведення комплексних досліджень, синтез різноманітних підходів та методів дослідження з областей економіки, фінансів, менеджменту та маркетингу. Наукові результати одержано з використанням загальних і спеціальних методів дослідження процесів та явищ у їх взаємозв'язку і розвитку, а саме: діалектичний метод, структурно-логічний

та семантичний аналіз (для уточнення та упорядкування термінології у понятійному апараті «ефективність»); метод порівняльного аналізу (для виявлення змісту методологічних підходів до аналізу ефективності функціонування підприємства); системно-ситуаційний метод аналізу складних економічних систем, статистичний і теоретико-економічний аналіз (для проведення аналізу та оцінки показників діяльності підприємства); табличний метод, графічний. Обробка даних здійснювалася з використанням засобів комп'ютерної техніки і спеціального програмного забезпечення.

Інформаційною базою дослідження стали теоретичні джерела, матеріали науково-практичних конференцій, навчальні видання, науково-аналітичні статті вітчизняних та зарубіжних авторів з питань аналізу та оцінки ефективності діяльності підприємства, фінансова звітність ТзОВ «Ренопласт» та інші документи підприємства, ресурси глобальної мережі Інтернет.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені у даній роботі результати досліджень і пропозиції можуть мати важливе практичне значення для подальшого розвитку та успішної діяльності ТзОВ «Ренопласт», допомагаючи збільшити ефективність його функціонування й успішного досягнення стратегічних цілей.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження були апробовані під час міжнародного наукового семінару на тему «Україна – ЄС: виклики та перспективи», організованого кафедрою економіки ЛНТУ та кафедрою політики економічної та регіональної Університету Марії Кюрі-Склодовської у Любліні (UMCS) 16 травня 2024 року.

Публікації. За результатами проведених досліджень автором опубліковано тези доповіді за участі у круглому столі (0,1 д.а.).

Обсяг і структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел. Основний обсяг роботи становить 54 сторінок, в тому числі 8 таблиць, 3 рисунків. Список використаних джерел з 37 найменування розміщено на 4 сторінках. Робота містить 2 додатки на 7 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття ефективності функціонування підприємства

У наш час, ефективність є однією із ключових категорій в економічній науці, а також управлінні, визначаючи здатність будь-якого підприємства (організації) або ж системи досягати поставлених цілей з мінімальними витратами ресурсів.

У сучасному динамічному бізнес-середовищі, де конкуренція та технологічний прогрес постійно зростають, поняття ефективності набуває ще більшого значення. У даному випадку, мова йде не лише про максимізацію прибутку того чи іншого підприємства, але й про забезпечення сталого розвитку, задоволення потреб клієнтів і раціональне використання ресурсів.

«Ефективність» є досить багатовимірною категорією, що вимагає комплексного підходу для її оцінки, а також підвищення. Безумовно, досягнення високого рівня ефективності є неодмінною умовою успішного функціонування, а також розвитку будь-якого підприємства чи організації.

Сьогодні часто можна спостерігати використання терміну «ефективність» у різних галузях науки, а також практики, зокрема й в економіці. В опрацьованих нами джерелах наукової літератури з економіки досить поширеними є такі терміни, як ефективність виробництва, ефективність процесу, ефективність управління тощо. Однак, вважаємо необхідно зазначити, що не існує загальноприйнятого визначення цього терміну, причиною чого, на нашу думку, є суб'єктивний підхід науковців до оцінки сутності ефективності.

Зауважимо, що різні автори пропонують власні визначення терміна «ефективність», але в більшості випадків їх суть зводиться до «співвідношення результатів певної економічної діяльності до витрат, необхідних для досягнення поставленої мети» [3]. До того ж, у даному контексті зазначається,

що сутність економічної ефективності полягає саме в максимізації вигод і, при цьому, мінімізації витрат. Загалом, можна стверджувати, що ефективність визначається ступенем досягнення поставлених цілей підприємства у будь-якому процесі чи виді діяльності.

Вимірювання ефективності включає використання різних фінансово-економічних показників, насамперед, таких як прибутковість і рентабельність, а також нефінансові аспекти, як-от інновації, задоволення клієнтів і розвиток персоналу. Дуже важливо сьогодні враховувати також екологічні та соціальні фактори, які визначають довгострокову стійкість бізнесу.

В контексті визначення ефективності функціонування підприємства в наукових джерелах економічної літератури доволі часто зустрічається термін «економічна ефективність».

«Економічна ефективність – досягнення найбільших результатів за найменших затрат живої та уречевленої праці» [1].

«Економічна ефективність – це таке співвідношення між ресурсами і результатами виробництва, за якого отримують вартісні показники ефективності виробництва» [2]. В даному випадку, як стверджують вчені, можливі декілька варіантів співвідношення ресурсів і результатів: коли вони обидва знаходяться у вартісній формі, або ж коли один із них у вартісній, а інший у натуральній формі.

Слід звернути увагу на те, що деякі автори у своїх працях ототожнюють терміни «ефективність» та «результативність», однак перший більше стосується виконання правильних дій, а другий – досягнення правильних результатів.

Також на, що варто звернути увагу, це те, що думки фахівців щодо формування економічної результативності й розгляду умов, а також рівня ефективності розділяються. Наприклад, деякі науковці вказують на взаємозв'язок структури ринку, поведінки учасників, а також результативності галузевих ринків.

Багато вчених все ж наголошують на важливості ефективності, як

важливого показника результативності, що, у свою чергу, відображає раціональне використання ресурсів, а також досягнення поставленої мети. У даному випадку, підкреслюється, що ефективність може бути визначена різними шляхами, а сама по собі вона є відносною й суб'єктивною. У контексті підвищення ефективності виокремлюється необхідність досягнення мети з найменшими витратами ресурсів, що є важливим аспектом стратегічного управління підприємством [4; 5].

На основі вище викладеного, стає очевидним, що ефективність функціонування будь-якого підприємства є одним із ключових показників його успіху, а також конкурентоспроможності у сучасному ринковому середовищі. Це поняття охоплює не лише фінансові результати, такі як прибутковість та рентабельність, але й дуже широкий спектр нефінансових аспектів, включаючи інновації, клієнтське задоволення й розвиток персоналу тощо.

Таким чином, в умовах зростаючої конкуренції і стрімких (швидких) змін на певному ринку товарів (послуг), підприємства повинні постійно максимально вдосконалювати свої процеси, а також легко адаптуватися до нових викликів.

Зважаючи на сучасні ринкові умови, а також імовірність їх раптової зміни, вважаємо, що поняття «ефективність функціонування (діяльності) підприємства» є критично важливим для забезпечення прибутковості будь-якого бізнесу і, як наслідок, успішного управління підприємством загалом. Тому в умовах високої невизначеності, доволі жорсткої конкуренції, різноманітних кризових явищ, а також різних політичних й соціо-еколого-економічних проблем, саме підвищення ефективності функціонування підприємства стає одним із першочергових завдань. Це, у свою чергу вимагає не тільки формування нових цілей і завдань, але й оперативного реагування на негативний вплив усіх зовнішніх і внутрішніх факторів. У даному випадку, основна мета підвищення ефективності – це максимально можливе раціональне використання всіх видів ресурсів, а також потенціалу підприємства, що в подальшому вимагає впровадження нових управлінських концепцій розвитку,

що враховують активне використання сучасних інноваційних технологій і обладнання й інших, економічних трансформацій.

Як стверджують О.О. Сизоненко й К.В. Тарапатова «ефективне функціонування підприємства в сучасних умовах ведення бізнесу – це діяльність, яка забезпечує не лише отримання прибутку від вкладеного чи використаного капіталу (витрат), а діяльність, що приносить економічні, екологічні та соціальні ефекти на довгостроковій основі» [6].

Таким чином, у сучасних умовах глобалізації, коли багато підприємств, що прагнуть бути успішними на певному ринку, переходять на принципи сталого розвитку, вважаємо, що при визначенні ефективності функціонування підприємства потрібно враховувати не лише економічний, а й соціальний та екологічний аспекти (табл. 1.1).

Таблиця 1.1. – Визначення терміна «ефективність функціонування підприємства» враховуючи економічний, екологічний, та соціальний аспекти

Аспект	Зміст «ефективності»	Показники, що застосовуються для визначення ефективності
<i>Економічний</i>	Зводиться до співвідношення отриманих (фактичних) результатів діяльності підприємства до витрачених на їх досягнення ресурсів	Рентабельність, продуктивність, економічний ефект, витрати на одиницю продукції
<i>Екологічний</i>	Мінімізація негативного впливу виробничої діяльності підприємства на навколишнє природне середовище при збереженні або ж збільшенні обсягів виробництва продукції (надання послуг)	Енергозбереження, обсяг відходів, рівень викидів, використання екологічно «чистих» технологій і обладнання
<i>Соціальний</i>	Здатність підприємства досягати своїх цілей з максимальним задоволенням потреб і інтересів його працівників, а також суспільства загалом	Рівень задоволення працівників умовами праці, внесок підприємства в соціальний розвиток, а також благополуччя, вплив підприємства на загальний рівень життя в суспільстві, набір цінностей та норм, що визначають поведінку працівників підприємства тощо

Примітка. Побудовано автором.

Таким чином, ефективність функціонування будь-якого підприємства відображає його здатність успішно досягати своїх цілей з оптимальними витратами ресурсів. Визначення, а також оцінка ефективності потребує комплексного підходу, враховуючи фінансові, виробничі, ресурсні, соціальні, інноваційні й екологічні показники. Такий підхід дозволяє забезпечити стійкий розвиток підприємства, збалансовано враховуючи всі важливі чинники. До того ж, розуміння та постійний аналіз ефективності дозволяє підприємству значно покращувати свою діяльність, адаптуватися до усіх можливих змін і досягати стійкого (сталого) розвитку.

Зважаючи на вище викладене, можемо припустити, що основні принципи вимірювання ефективності функціонування підприємства в сучасний період включають комплексний підхід, що враховує як фінансові, так і не фінансові аспекти [7].

Насамперед, вважаємо, що вимірювання ефективності функціонування підприємства має відповідати його поставленим стратегічним цілям, включати аспекти сталого розвитку, а також використання сучасних інформаційних технологій для аналізу даних. Дуже важливим є впровадження систем управління якістю, а також здійснення оцінки задоволення наявних і потенційних потреб клієнтів. Здатність швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища також є ключовим фактором.

Основні завдання вимірювання ефективності включають визначення ключових показників, оцінку фінансової ефективності, забезпечення комплексного підходу, вимірювання задоволеності клієнтів, аналіз ефективності робочої сили, впровадження інноваційних технологій, оцінку соціально-екологічного впливу, застосування сучасних аналітичних систем, адаптацію до змін, а також постійне оновлення методології [8; 9]. Ці заходи сприяють об'єктивній та комплексній оцінці діяльності підприємства, забезпечуючи прийняття ефективних управлінських рішень.

Отже, «ефективність функціонування підприємства» є багатовимірною категорією, що вимагає всебічного аналізу, а також постійного вдосконалення і

являє собою складний процес оцінки діяльності певного суб'єкта господарської діяльності, що включає визначення рівня раціонального використання наявного ресурсного потенціалу, з метою досягнення максимальних результатів при мінімальних витратах, ступінь відповідності його діяльності принципам сталого розвитку, що, у свою чергу, можна визначити за допомогою сучасних інформаційних технологій для збору й аналізу даних тощо.

1.2. Методологічні підходи до аналізу ефективності функціонування підприємства

Ефективність діяльності виступає чи не ключовою передумовою успішного функціонування підприємства, досягнення його цілей, формування конкурентних переваг, а також зростання вартості. Аналіз ефективності відіграє вирішальну роль у прийнятті «правильних» управлінських рішень і, відповідно, забезпеченні стабільного (поступового) розвитку. Тому підвищення ефективності функціонування підприємства потребує всебічного дослідження теоретичних і методичних аспектів цього питання.

«Аналіз ефективності діяльності підприємства – це комплексна аналітична процедура, що здійснюється відповідно до обраної технології та передбачає застосування визначеної сукупності інформативних показників з метою якісного, усестороннього і професійного визначення результативності господарської діяльності суб'єкта господарювання загалом і його структурних підрозділів зокрема» [10].

Аналіз ефективності функціонування будь-якого підприємства є критично важливим для чіткого розуміння поточної ситуації, а також вдалого планування майбутніх стратегічних і тактичних дій. У свою чергу, якісний аналіз ефективності економічної діяльності дозволяє суб'єктам підприємництва:

– забезпечити максимально можливу ефективність усіх бізнес-процесів і якомога раціональне використання наявних ресурсів;

- досягти цільового (бажаного, запланованого) рівня прибутковості;
- виявити наявні й потенційні резерви для подальшого соціо-еколого-економічного, а також інноваційного розвитку;
- сформувати інформаційну основу для ефективного управління ресурсами;
- розробити перспективні плани для значного підвищення рівня ефективності, конкурентоспроможності, а також економічного розвитку підприємства загалом.

Таким чином, аналіз й оцінка ефективності функціонування є дуже необхідним інструментом для підвищення фінансово-економічних результатів будь-якого підприємства.

Методологічні підходи до аналізу ефективності функціонування підприємства включають комплекс різних методик і концепцій, які дозволяють оцінити діяльність підприємства з різних аспектів. Аналіз деяких наукових джерел дав змогу узагальнити й згрупувати основні методики аналізу ефективності функціонування підприємства, а також виявити їхні основні характеристики (табл. 1.2).

Представлені у таблиці 1.2 методологічні підходи дозволяють комплексно оцінити ефективність функціонування підприємства, виявити його сильні і слабкі сторони, подальші можливості розвитку, а також розробити дієві стратегії для підвищення його ефективності і конкурентоспроможності.

Слід враховувати, що кожен із наведених підходів має свої переваги і обмеження. Наприклад, фінансовий аналіз може дати чітку картину фінансового стану підприємства, але не завжди відображає всі аспекти його ефективності, такі як якість управління або інноваційний потенціал. Тому для отримання повного розуміння ситуації необхідно комбінувати різні методики та підходи.

Сучасні методи аналізу й оцінки ефективності функціонування підприємств включають як класичні фінансові показники, так і зовсім нові концепції, зокрема такі як економічна додана вартість, а також збалансована

система показників. Відсутність єдиного підходу до проведення аналізу і оцінки ефективності функціонування підприємства зумовлена недоліками кожного із відомих на сьогодні методів. Вчені й економісти обирають ті методики, які, на їхню думку, є простими у застосуванні, інформативними, комплексними, достовірними, а також є найбільш підходящими, враховуючи специфіку підприємства, використовуючи при цьому різні науково обґрунтовані показники [11; 12].

Таблиця 1.2. – Методологічні підходи до аналізу ефективності функціонування підприємства

Методологічний підхід	Метод аналізу	Опис методу
<i>Фінансовий аналіз</i>	Горизонтальний аналіз балансу	Передбачає порівняння одержаних фінансових показників за різні періоди діяльності підприємства, що дозволяє виявити певні тенденції і динаміку змін
	Вертикальний аналіз балансу	Суть полягає у визначенні структури балансу і аналізі відносних часток окремих статей у загальному обсязі активів або пасивів
	Коефіцієнтний аналіз	Використовується для розрахунку певних відносних показників, зокрема таких як рентабельність, ліквідність, платоспроможність, а також фінансова стабільність. За допомогою коефіцієнтів можна швидко оцінити реальний фінансовий стан підприємства і також зробити порівняння з галузевими стандартами або ж конкурентами
<i>Порівняльний аналіз</i>	Бенчмаркінг	Передбачає порівняння деяких показників підприємства з показниками інших компаній-конкурентів, які є лідерами в певні галузі, або із встановленими середньогалузевими стандартами
	SWOT-аналіз	Базується на здійсненні оцінки сильних і слабких сторін підприємства, а також імовірних можливостей і загроз під впливом різних факторів зовнішнього середовища діяльності підприємства
<i>Факторний аналіз</i>	Декомпозиція показників	Передбачає «розподіл» одного із основних показників (наприклад, рентабельності) на фактори, що на нього впливають. У свою чергу, це дозволяє визначити вплив кожного фактора на загальний результат функціонування підприємства
	Регресійний аналіз	Проводиться за допомогою використання статистичних методів для визначення залежностей між різними показниками діяльності підприємства
<i>Вартісний підхід</i>	Метод аналізу доданої вартості	Показує обсяг прибутку, що залишається після вирахування витрат на всі залучені капітали. Таким чином, дозволяє оцінити реальну вартість, створену

Продовження таблиці 1.2

Методологічний підхід	Метод аналізу	Опис методу
<i>Вартісний підхід</i>		підприємством
	Метод аналізу на основі збалансованої системи показників	Полягає у дослідженні (аналізі) фінансових, а також нефінансових показників, розподілених за чотирма перспективами: фінансовою, клієнтською, внутрішніх бізнес-процесів, навчання й розвитку
<i>Експертний підхід</i>	Метод експертних оцінок	Полягає у використанні думок експертів для оцінки ефективності за різними критеріями. Це може бути особливо корисним у ситуаціях, коли кількісні показники не можуть повністю відобразити певну ситуацію, що склалася
<i>Економічний аналіз</i>	Аналіз темпів росту	Передбачає оцінку темпів росту основних фінансово-економічних показників функціонування (прибутку, доходів, активів) і їх співвідношення. При цьому особливо важливим є дотримання, так званого, «золотого правила економіки підприємства», згідно якого темпи росту прибутку суб'єкта господарювання повинні випереджати темпи росту отриманих доходів, а темпи росту доходів – темпи росту активів
	Метод аналізу рентабельності	Дани метод полягає у вивченні відносних показників рентабельності (наприклад, таких як: рентабельність продажів, активів, капіталу та ін.), що дозволяє оцінити ефективність використання певних ресурсів підприємства
<i>Аналіз ділової активності</i>	Аналіз оборотності активів	Здійснюється оцінка швидкості обігу активів підприємства, що відображає ефективність їх використання
	Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості	Грунтується на вивченні структури і строків заборгованостей, що в певній мірі дозволяє оцінити фінансову стійкість підприємства
<i>Аналіз й оцінка грошових потоків</i>	Дисконтування грошових потоків	Метод, що враховує зміну вартості грошей у часі і дозволяє оцінити поточну вартість майбутніх грошових потоків
	Аналіз чистого приведенного доходу	Передбачає оцінку прибутковості інвестиційних проектів з урахуванням вартості грошей у часі
<i>Інтегральний аналіз ефективності</i>	Метод визначення інтегрального показника ефективності	Метод, що ґрунтується на основі розрахунку комплексного показника, що поєднує в собі різні аспекти господарської діяльності підприємства і, таким чином, дозволяє отримати загальну оцінку ефективності його функціонування

Примітка. Побудовано автором на основі джерел: [10; 12; 13; 14; 15; 16].

Наприклад, для підприємства з високим ступенем інноваційності може

бути корисним використанням вартісних методик для оцінки рівня інтелектуального капіталу, а також створеної (доданої) вартості. З іншого боку, підприємствам у галузях економіки, що характеризуються високим ступенем стабільності може бути корисніше сконцентруватися на аналізі темпів росту і рентабельності.

Отже, вибір методології аналізу ефективності функціонування підприємства повинен бути здійснений з урахуванням конкретних потреб і особливостей підприємства, його цілей, а також стратегії розвитку. Тільки такий індивідуальний підхід забезпечить об'єктивне, а також комплексне уявлення про ефективність функціонування підприємства і допоможе в прийнятті обґрунтованих й правильних управлінських рішень.

1.3. Показники оцінки ефективності функціонування підприємства

Оцінка ефективності функціонування підприємства є критичним етапом у стратегічному управлінні, а також плануванні. Показники ефективності надають можливість об'єктивно оцінити результативність підприємства на різних рівнях. Вони є ключовим інструментом для визначення поточного стану справ, виявлення проблемних ситуацій та визначення напрямків подальшого розвитку. Правильний вибір показників дозволяє підприємству здійснити обґрунтовані стратегічні рішення, а також оптимізувати управлінський процес. Ці показники можуть включати фінансові, виробничі, маркетингові та інші аспекти діяльності підприємства. Враховуючи складність сучасного бізнесу, аналіз показників ефективності стає невід'ємною складовою успішного управління підприємством.

Вважаємо, що аналіз та оцінювання ефективності діяльності підприємства включає кілька ключових напрямів аналітичної роботи:

- визначення основних цілей оцінювання, а також методологічного інструментарію;

- розробка системи показників і критеріїв, що забезпечують об'єктивну оцінку, враховуючи усі зовнішні та внутрішні фактори впливу;
- збір, а також оброблення даних для багатофакторного економіко-математичного аналізу з використанням різних аналітичних методів;
- нарешті, оцінювання результатів, детальний аналіз та пошук найбільш оптимальних рішень для підвищення економічної ефективності підприємства.

Отримані результати (показники) оцінки ефективності діяльності підприємства мають важливе стратегічне значення, оскільки вони допомагають у формуванні, а також визначенні майбутніх цілей і, відповідно, напрямків його подальшого розвитку [17]. Ефективність фінансово-господарської діяльності виступає важливим показником використання різних ресурсів підприємства, зокрема таких як праця й матеріальні ресурси тощо.

Як стверджує Т.А. Талах «на показники ефективності чинять вплив безліч факторів, які залежать від галузевих особливостей, територіальних, маркетингових та системи менеджменту. Завдання кожного підприємства в контексті ефективного господарювання полягає у скороченні витрат і отриманні вищих фінансових результатів, при цьому враховуючи ризики функціонування підприємства» [18].

Показники оцінки ефективності можна розділити на кілька категорій, кожна з яких фокусується на різних аспектах діяльності підприємства (табл. 1.3).

Використання різних показників оцінки ефективності функціонування підприємства дозволяє отримати всебічну картину його діяльності. Це сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень, підвищенню конкурентоспроможності та забезпеченню стійкого розвитку підприємства в довгостроковій перспективі.

Отже, показники оцінки ефективності функціонування підприємства надають йому можливість комплексно оцінити різні аспекти своєї діяльності, ідентифікувати проблеми, а також визначити потенційні й найбільш пріоритетні напрямки для подальшого розвитку.

Таблиця 1.3. – Основні показники ефективності функціонування підприємства

Категорія показників	Для чого застосовують	Перелік показників	Коротка характеристика показника
<i>Фінансові показники</i>	Загалом оцінюють фінансовий стан підприємства, а також його здатність генерувати одержаний прибуток	<i>Рентабельність продажів</i>	Вимірює прибуток на одиницю реалізованої продукції
		<i>Рентабельність активів</i>	Відображає ефективність використання активів для отримання прибутку
		<i>Рентабельність власного капіталу</i>	Показує прибуток на інвестований акціонерами капітал
		<i>Рентабельність основних засобів</i>	Характеризує рівень ефективності використання наявних основних засобів підприємства
		<i>Рентабельність оборотних коштів</i>	Показує відношення отриманого прибутку до середніх залишків оборотних фондів за певний період
		<i>Рентабельність продукції</i>	Характеризує ефективність витрачених ресурсів на виробництво продукції
		<i>Коефіцієнт поточної ліквідності</i>	Відношення поточних активів підприємства до поточних зобов'язань
		<i>Швидкість ліквідності</i>	Відношення найбільш ліквідних активів підприємства до поточних зобов'язань
		<i>Коефіцієнт заборгованості</i>	Відношення загальної заборгованості підприємства до розміру власного капіталу
		<i>Коефіцієнт ефективності використання ресурсів</i>	Характеризує рівень поточних витрат підприємства на виробництво продукції (виконання робіт, надання послуг)
<i>Коефіцієнт автономії</i>	Відношення власного капіталу підприємства до загальних активів		
<i>Виробничі показники</i>	Оцінюють ефективність використання виробничих потужностей, а також наявних ресурсів підприємства	<i>Продуктивність праці</i>	Вимірює обсяг виробленої продукції підприємством на одного працівника за певний період часу
		<i>Трудомісткість продукції</i>	Показує реальні затрати робочого часу на виробництво одиниці продукції або ж обсягу виготовленої продукції загалом
		<i>Коефіцієнт використання обладнання</i>	Відображає ступінь використання доступних виробничих ресурсів. Показує відношення фактичної продуктивності обладнання, що використовується на підприємстві до його встановленої нормативної продуктивності
		<i>Фондо-озброєність</i>	Визначає обсяг основних засобів, що припадає на одного працівника
		<i>Зарплато-місткість продукції</i>	Визначає, скільки гривень заробітної плати працівників припадає на 1 гривню виготовленої ними продукції
<i>Маркетингові показники</i>	Оцінюють ефективність маркетингової діяльності підприємства, а також його позицію на певному ринку	<i>Частка ринку підприємства</i>	Показує відсоток від загального об'єму (вмісту) ринку, який займає підприємство
		<i>Рівень задоволеності клієнтів</i>	Визначається на основі думок клієнтів про підприємство і продукцію (послуги) підприємства. Вимірюється, наприклад, через опитування, а також відгуки клієнтів
		<i>Вартість залучення</i>	Розраховується як сума усіх понесених витрат на маркетинг, а також продажі, що розділені на

Продовження таблиці 1.3

Категорія показників	Для чого застосовують	Перелік показників	Коротка характеристика показника
	товарів (послуг)	<i>клієнта</i>	кількість залучених (нових) клієнтів
<i>Інноваційні показники</i>	Оцінюють здатність підприємства до інновацій і впровадження нових технологій	<i>Частка нової продукції у загальному обсязі продажів</i>	Показує відсоток доходів підприємства від виробництва і збуту нової продукції
		<i>Інвестиції в дослідження та розвиток</i>	Показує суму витрат на дослідження, а також інноваційні розробки, як відсоток від загальних витрат
<i>Соціально-екологічні показники</i>	Враховують вплив підприємства на суспільство, а також навколишнє природне середовище	<i>Соціальні інвестиції</i>	Являють витрати на соціальні програми, а також благодійність
		<i>Екологічні витрати</i>	Являють собою суму коштів, витрачених підприємством на відповідні заходи з охорони навколишнього природного середовища
<i>Інтегральні показники</i>	Дають комплексну оцінку ефективності підприємства, об'єднуючи кілька аспектів діяльності підприємства у єдиний індекс	<i>Збалансована система показників (BSC)</i>	Інструмент, що враховує фінансові, клієнтські, внутрішньоорганізаційні процеси, а також інноваційний розвиток
		<i>Економічна додана вартість (EVA)</i>	Показник, що враховує чистий прибуток підприємства за вирахуванням вартості залученого капіталу

Примітка. Побудовано автором на основі джерел: [19–23].

Ефективність функціонування підприємства оцінюється за допомогою різноманітних показників, що можна класифікувати зокрема на фінансові, виробничі, маркетингові, інноваційні, соціально-екологічні тощо. Кожна з цих груп показників дозволяє оцінити конкретні аспекти діяльності підприємства, забезпечуючи комплексний підхід до аналізу.

На нашу думку, комплексний підхід до оцінки ефективності функціонування підприємства, що включає використання різних показників діяльності, є просто необхідним для глибокого розуміння поточної ситуації, а також прийняття правильних стратегічних рішень. До того ж, такий підхід дозволяє ідентифікувати сильні й слабкі сторони певного підприємства, розробити конкретні заходи для підвищення його ефективності, а також належним чином забезпечити стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Загальна характеристика ТзОВ «Ренопласт»

ТзОВ «Ренопласт» успішне підприємство, що займається, в основному, виробництвом металевих дверей і вікон, а також інших пластикових (металопластикових) виробів. Місія досліджуваного підприємства полягає у побудові такого бізнесу, що розвивається стабільними темпами і сприяє розвитку економіки України, а також добробуту його співробітників, надаючи клієнтам якісні й конкурентоспроможні продукти (послуги).

Також підприємство дотримується чинного законодавства, чесно конкурує на ринку, забезпечує чудову якість обслуговування клієнтів, уникаючи недобросовісної конкуренції та шахрайства.

Окрім того, це підприємство може здійснювати наступні види діяльності:

- «-22.23 – Виробництво будівельних виробів із пластмас;
- 22.29 – Виробництво інших виробів із пластмас;
- 43.32 – Установлення столярних виробів;
- 43.99 – Інші спеціалізовані будівельні роботи;
- 46.73 – Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням;
- 47.52 – Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах;
- 52.29 – Допоміжна діяльність у сфері транспорту;
- 41.20 – Будівництво житлових і нежитлових будівель» [25].

У власності досліджуваного суб'єкта господарювання знаходиться досить популярна торгова марка «Вікна Волині», що встигла зарекомендувати себе на ринку товарів і послуг, а споживачами продукції здебільшого виступають будівельні магазини.

«Компанія ТЗОВ Ренопласт зареєстрована за юридичною адресою: Україна, 43025, Волинська область, місто Луцьк, вулиця Богдана Хмельницького, будинок 42. Керівником компанії є Залевський Павло Миколайович» [24].

Далі пропонуємо охарактеризувати діяльність ТЗОВ «Ренопласт» виходячи із результатів аналізу його основних техніко-економічних показників (табл. 2.1).

Загалом, досліджуване підприємство у період 2021-2023 років демонструє зростання активів і капіталу, збільшення (з певними коливаннями) доходів і прибутковості, а також підвищення оплати праці співробітників.

Зокрема, необоротні активи підприємства значно зросли, з 12,4 млн. грн у 2021 році до 25,1 млн. грн у 2023 році, що становить збільшення на 102,4%. Це свідчить про суттєві інвестиції в довгострокові активи, можливо в обладнання чи інші основні засоби.

За цей час оборотні активи ТЗОВ «Ренопласт» також зросли, але не такими швидкими темпами, як необоротні активи – збільшилися за аналізований період лише на 16,5%, що відображає загальне зростання короткострокових ресурсів, необхідних для оперативної діяльності. Поступове збільшення оборотних активів досліджуваного підприємства у 2021-2023 роках вказує на підвищення його ліквідності.

За 2021-2023 роки вартість основних засобів підприємства зросла аж на 84,6%, що вказує на певне розширення його виробничих потужностей, або ж модернізацію вже існуючих засобів.

Аналіз динаміки зміни запасів досліджуваного підприємства за цей період може свідчити про здійснення більш ефективного управління ними (і їх використання), або ж готовність ТЗОВ «Ренопласт» збільшувати виробництво своєї продукції у майбутніх періодах.

В результаті аналізу зміни обсягів грошей та їх еквівалентів, можемо припустити, що на ТЗОВ «Ренопласт» існують певні проблеми із управлінням грошовими потоками або ж інвестиції в інші активи. Упродовж 2021-2023 років цей показник мав нестійку тенденцію до зростання чи зменшення – різко зменшився на 96,8 % у 2022 році та різко зріс на 1258,3% у 2023 році.

Таблиця 2.1. – Динаміка основних техніко-економічних показників діяльності
ТзОВ «Ренопласт» за 2021-2023 рр.

Показник	2021	2022	2023	Відхилення					
				Абсолютне, (+/-)			Відносне, %		
				2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021	2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021
Необоротні активи, млн. грн	12,4	20,5	25,1	8,1	4,6	12,7	65,3	22,4	102,4
Оборотні активи, млн. грн	42,3	46,4	49,3	4,1	2,9	7,0	9,7	6,3	16,5
Основні засоби, млн. грн	13,6	20,3	25,1	6,7	4,8	11,5	49,3	23,6	84,6
Запаси, млн. грн	29,9	29,5	35,0	-0,4	5,5	5,1	-1,3	18,6	17,1
Гроші та їх еквіваленти, тис. грн	702,0	22,3	302,9	-679,7	280,6	-399,1	-96,8	1258,3	-56,9
Дебіторська заборгованість, млн. грн	4,1	8,3	3,5	4,2	-4,8	-0,6	102,4	-57,8	-14,6
Власний капітал, млн. грн	16,5	20,2	25,8	3,7	5,6	9,3	22,4	27,7	56,4
Поточні зобов'язання, млн. грн	40,1	46,7	48,7	6,6	2,0	8,6	16,5	4,3	21,4
Короткострокові кредити банків, млн. грн	12,0	14,2	29,2	2,2	15,0	17,2	18,3	105,6	143,3
Сукупний дохід, млн. грн	66,9	149,8	125,9	82,9	-23,9	59,0	123,9	-16,0	88,2
Чистий дохід від реалізації продукції, млн. грн	62,7	148,9	124,0	86,2	-24,9	61,3	137,5	-16,7	97,8
Собівартість реалізованої продукції, млн. грн	50,0	116,5	99,6	66,5	-16,9	49,6	133,0	-14,5	99,2
Валовий прибуток, млн. грн	12,7	32,4	24,4	19,7	-8,0	11,7	155,1	-24,7	92,1
Податок на прибуток, млн. грн	0,6	1,3	0,9	0,7	-0,4	0,3	116,7	-30,8	50,0
Чистий прибуток, млн. грн	2,6	5,9	4,0	3,3	-1,9	1,4	126,9	-32,2	53,8
Чисельність працівників, осіб	70,0	70,0	70,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фонд оплати праці, млн. грн	5,5	7,2	7,8	1,7	0,6	2,3	30,9	8,3	41,8
Середньомісячна зарплата одного працівника, тис. грн	6,6	8,5	9,2	1,9	0,7	2,6	28,8	8,2	39,4

Примітка. Побудовано автором на основі фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт»

Що ж стосується дебіторської заборгованості ТзОВ «Ренопласт», то спочатку вона збільшилась до 8,3 млн. грн у 2022 році, а потім знизилась до 3,5 млн. грн у 2023 році. Це може вказувати на покращення у стягненні боргів або ж зменшення обсягів продажів на умовах кредиту.

Власний капітал досліджуваного підприємства упродовж аналізованого періоду із кожним роком поступово зростає – на 22,4% у 2022 році та 27,7% у 2023 році, що, у свою чергу, свідчить про покращення його фінансової стійкості.

Поточні зобов'язання підприємства за аналізований період зросли на 21,4%, вказуючи, таким чином, на збільшення фінансових зобов'язань, що може бути результатом розширення (розвитку) діяльності.

Значне збільшення короткострокових кредитів ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 роках на 143,3% свідчить про активне залучення позикових коштів підприємством для фінансування своєї діяльності.

Постійна зміна усіх доходів досліджуваного підприємства у 2021-2023 роках вказує на їх нестабільний характер (їх постійне коливання). Це ж саме стосується і зміни показників чистого доходу від реалізації продукції даного підприємства.

Валовий прибуток ТзОВ «Ренопласт», відповідно до змін у доходах та собівартості, різко зріс у 2022 році (на 155,1%) та знизився у 2023 році (на 24,7%), що також вказує на коливання прибутковості.

Значне збільшення чистого прибутку підприємства у 2022 році (на 126,9%) та зниження у 2023 році (на 32,2%) свідчить про нестабільність фінансових результатів. Така динаміка цього показника відповідно вплинула й на зміну податку на прибуток підприємства у 2021-2023 роках

Упродовж аналізованого періоду чисельність ТзОВ «Ренопласт» залишалася стабільною, що свідчить про його ефективну кадрову політику. Можливо на таку ситуацію частково вплинуло зростання фонду оплати праці підприємства, а також розмір середньомісячної зарплати працівників, що призвело до покращення умов оплати праці й можливе підвищення мотивації

працівників.

Таким чином, окрім зростання активів, на ТзОВ «Ренопласт» спостерігається нестабільність доходів та прибутковості, що може бути пов'язано з ринковими умовами або ж управлінськими рішеннями. При цьому, підприємство активно залучає позикові кошти, що може підвищувати фінансові ризики. Політика оплати праці свідчить про інвестування в людські ресурси, що позитивно впливає на робочу силу.

Отже, ТзОВ «Ренопласт» демонструє стійке зростання більшості техніко-економічних показників за період 2021-2023 років. За цей період необоротні активи зросли на 102,4%, що свідчить про значні інвестиції в довгострокові активи. Оборотні активи також збільшилися на 16,5%, вказуючи на зростання запасів, а також дебіторської заборгованості. Зокрема, запаси зросли на 17,1%, що може вказувати на підготовку до збільшення (розширення) обсягів виробництва. Власний капітал зріс на 56,4%, що свідчить про зміцнення фінансової стійкості досліджуваного підприємства. Чистий дохід від реалізації продукції зріс на 97,8%, а валовий прибуток на 92,1%, що свідчить про певне підвищення ефективності діяльності ТзОВ «Ренопласт». Однак варто звернути увагу на зниження чистого прибутку на 32,2% у 2023 році порівняно з 2022 роком, що може бути пов'язано з підвищенням собівартості та інших витрат.

2.2. Аналіз та оцінка основних фінансово-економічних показників підприємства

Для того, щоб зробити правильні висновки про рівень ефективності діяльності підприємства, вважаємо необхідно проаналізувати показники його рентабельності, так як вони є одними із найбільш важливіших показників, що визначають рівень прибутковості.

«Поняття рентабельності тісно пов'язане з поняттям прибутку, але, на відміну від прибутку, який є абсолютним показником, рентабельність – це

відносний показник, що характеризує ефективність діяльності підприємства» [26].

На практиці підприємства використовують різні показники для визначення рівня рентабельності, що залежать, головним чином, від зацікавленості різних контрагентів того чи іншого підприємства.

На основі отриманих даних фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт», відображених у таблиці 2.1, можемо визначити деякі показники рентабельності, а також прослідкувати динаміку їх зміни. Для цього використаємо наступні формули [27]:

1) для розрахунку рентабельності продажу:

$$R_{\text{прод}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ЧД}} \times 100\% , \quad (2.1)$$

де, $R_{\text{прод}}$ – рентабельність продажу;

ЧП – чистий прибуток підприємства;

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції

2) для розрахунку рентабельності активів:

$$R_A = \frac{\text{ЧП}}{A} \times 100\% , \quad (2.2)$$

де, R_A – рентабельність активів;

A – вартість активів підприємства

3) для розрахунку рентабельності власного капіталу:

$$R_{\text{ВК}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВК}} \times 100\% , \quad (2.3)$$

де, $R_{\text{ВК}}$ – рентабельність власного капіталу;

ВК – власний капітал підприємства

4) для розрахунку рентабельності продукції:

$$P_{\text{продукції}} = \frac{A_{\text{необ}}}{C_{\text{рп}}} \times 100\% , \quad (2.4)$$

де, $P_{\text{продукції}}$ – рентабельність продукції;

$A_{\text{необ}}$ – необоротні активи підприємства;

$C_{\text{рп}}$ – собівартість реалізованої продукції

5) для розрахунку показника загальної рентабельності:

$$P_{\text{заг}} = \frac{\text{ВП}}{\text{ЧД}} \times 100\% , \quad (2.5)$$

де, $P_{\text{заг}}$ – показник загальної рентабельності;

ВП – валовий прибуток підприємства

Розраховані показники рентабельності ТзОВ «Ренопласт» та динамку їх зміни за період 2021-2022 років відображено на рис. 2.1.

Аналіз розрахованих показників рентабельності за 2021-2023 роки дозволяє зробити кілька важливих висновків щодо фінансового стану та ефективності діяльності ТзОВ «Ренопласт».

Наприклад, показник рентабельності продажів досліджуваного підприємства демонструє стабільне зниження (з 4,0% у 2021 році до 3,2% у 2023 році), що свідчить про зменшення прибутку на одиницю продажу. Це може бути результатом зростання витрат або ж зниження ціни продажу виробленої продукції. У зв'язку із цим вважаємо, що даному підприємству слід проаналізувати операційні витрати, а також розглянути можливість підвищення ефективності продажів.

Рентабельність активів ТзОВ «Ренопласт» упродовж 2021-2023 років також постійно змінювалась – то різко зростала, то зменшувалась. Значне зростання в 2022 році (на 4,0%, ніж у 2021 році) може свідчити про успішну

оптимізацію використання активів підприємства. Падіння даного показника у 2023 році (до 5,4%) свідчить про втрату цієї ефективності, а тому досліджуваному підприємству варто оцінити чинники, що призвели до такого коливання, і вжити відповідних заходів для стабілізації ефективності використання активів.

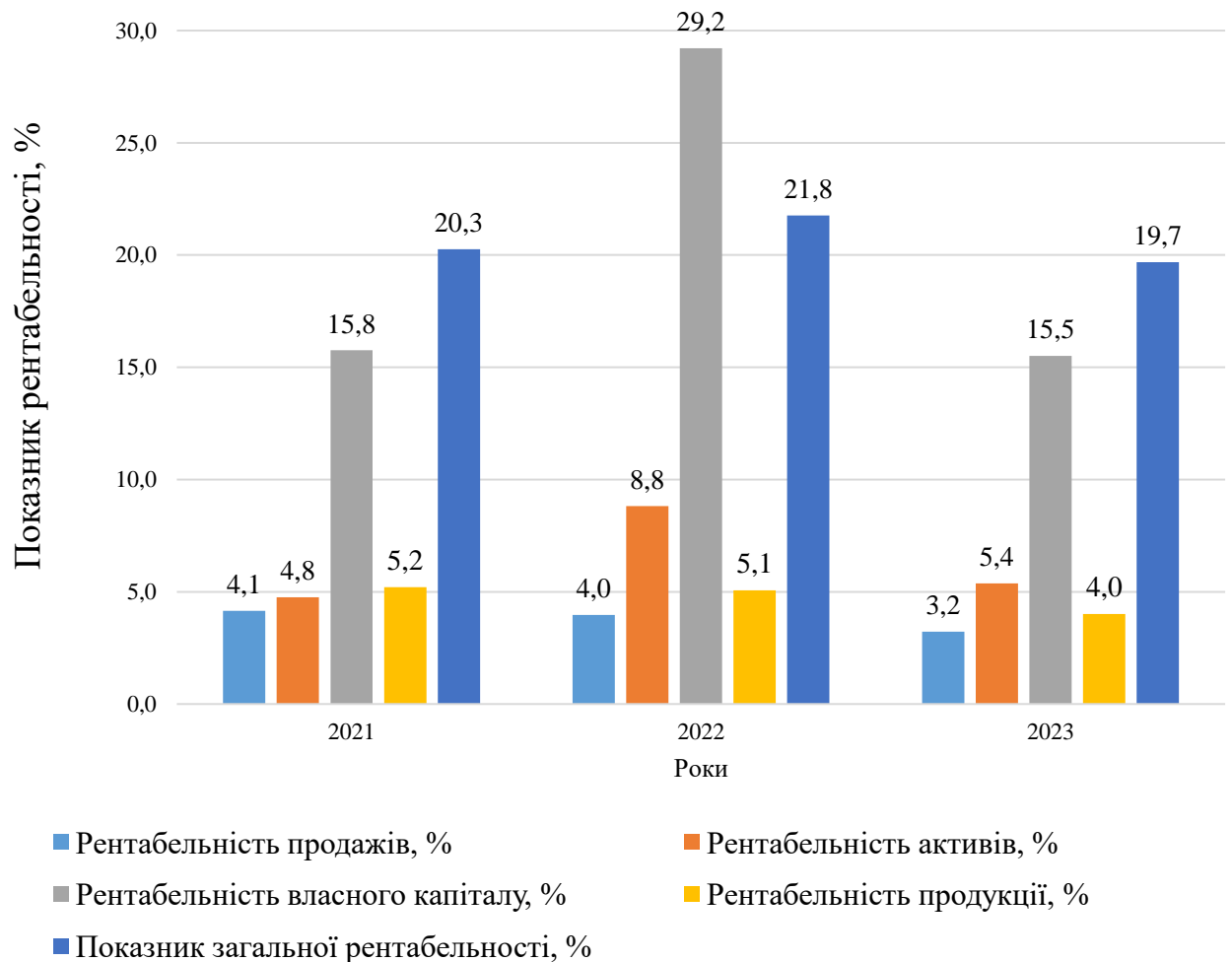

Рис. 2.1. – Динаміка зміни показників рентабельності ТЗОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр. (побудовано автором на основі показників фінансової звітності ТЗОВ «Ренопласт»)

Рентабельність власного капіталу ТЗОВ «Ренопласт» за аналізований період також характеризується високою динамікою зміни. Високий показник у 2022 році (29,2%, що на 13,2% більше, ніж у 2021 році) може вказувати на

надзвичайно прибутковий рік чи на зменшення капіталу підприємства відносно прибутку. Повернення даного показника до рівня 2021 року у 2023 році (15,5%) свідчить про втрату цих переваг. У свою чергу, це все може вказувати на те, що за аналізований нами період, прибутки ТзОВ «Ренопласт» у 2022 році були аномально високими через певні події, що могли виникнути під впливом певних факторів, що потребують вивчення. На нашу думку, необхідно дослідити причини таких коливань, а також впровадити стратегії для підтримки стабільного рівня рентабельності власного капіталу.

За період 2021-2023 років рентабельність продукції досліджуваного підприємства стабільними темпами зменшилась на 1,2%, що вказує на зменшення прибутку на одиницю продукції. Така ситуація може бути пов'язана зі зростанням виробничих витрат або зі зниженням цін на готову продукцію. Тому, рекомендується ретельно аналізувати структуру витрат на виробництво, а також оптимізувати процеси для зниження собівартості продукції.

Для того, щоб побачити скільки саме чистого прибутку одержує підприємство «Ренопласт» із однієї гривні свого чистого доходу від реалізації продукції, було розраховано значення показників загальної рентабельності у 2021-2023 роках.

У 2021 році показник загальної рентабельності ТзОВ «Ренопласт» становив 20,3%. Незначне його підвищення у 2022 році (на 1,5%) та зниження в 2023 році (на 1,5%) вказують на стабільний, але незначний спад загальної рентабельності. Це може свідчити про загальне зменшення прибутковості бізнесу. Тому, досліджуваному підприємству слід проаналізувати основні фактори, що впливають на загальну рентабельність, і знайти шляхи для покращення.

Загалом можемо сказати, що ТзОВ «Ренопласт» демонструє зниження рівня рентабельності за кількома ключовими показниками протягом 2021-2023 років. Хоча 2022 рік був відзначений значним зростанням рентабельності активів і власного капіталу, у 2023 році спостерігається повернення цих показників до рівнів 2021 року або ж ще нижче, що, у свою чергу, може

свідчити про нестабільність у прибутковості, а також ефективності діяльності підприємства.

«Економічна ефективність функціонування підприємств тісно пов'язана з рівнем забезпеченості підприємств ресурсами, їхнім оптимальним співвідношенням і раціональним використанням. У такому контексті важливим є аналіз показників використання ресурсів, що дасть змогу оцінити рівень їхнього використання та виявити напрями сприяння підвищенню його ефективності» [29].

На основі показників фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт», нами було проведено розрахунок деяких коефіцієнтів ефективності (оборотності) використання ресурсів підприємством (рис. 2.2).

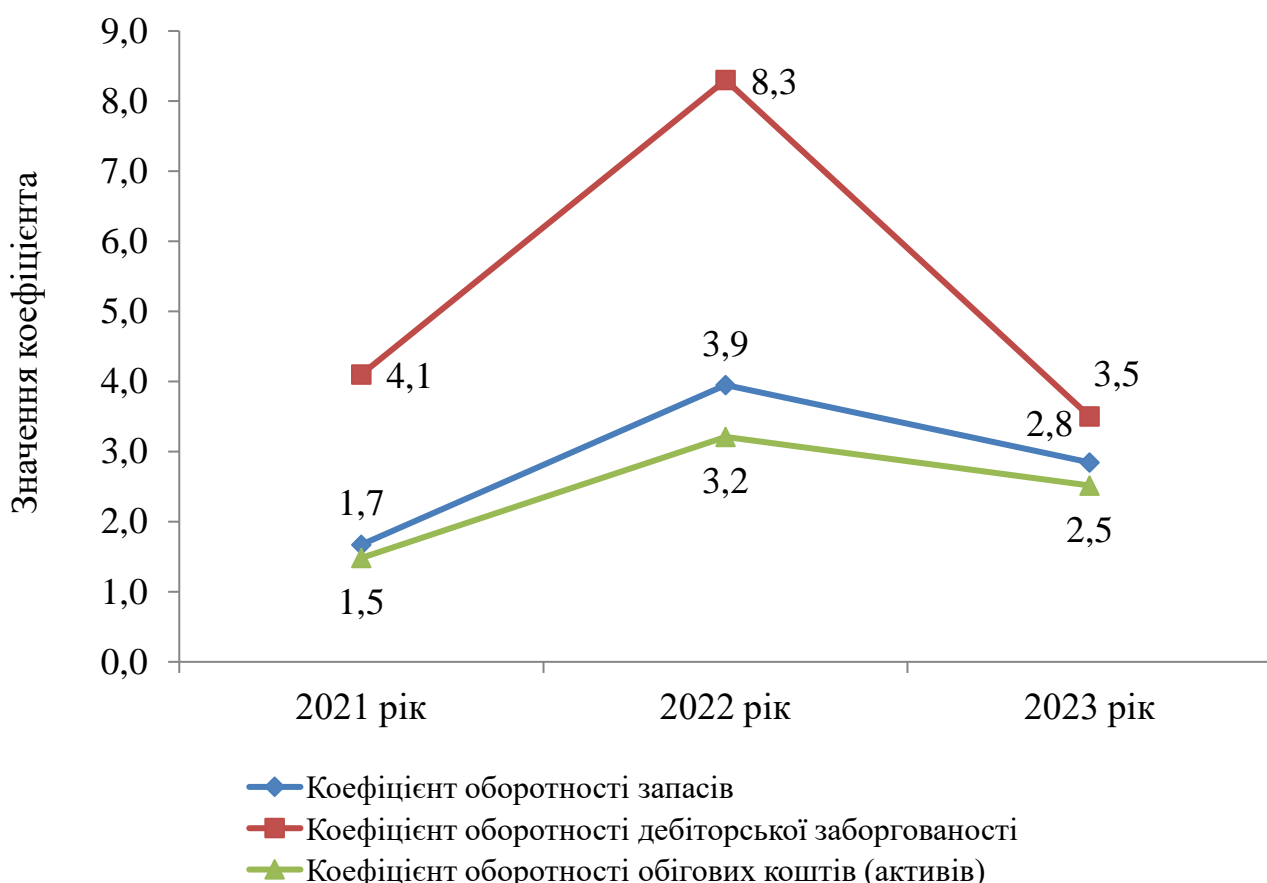

Рис. 2.2. – Показники ефективності (оборотності) використання ресурсів на ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр. (розраховано автором на основі фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт та джерел: [27; 29; 30; 31; 32])

На ТзОВ «Ренопласт» у 2022 році відбулося значне зростання коефіцієнта оборотності запасів, у порівнянні із попереднім 2021 роком (з 1,7 до 3,9), що свідчить про поліпшення управління запасами у цей період. Це може бути результатом ефективнішої системи постачання, зниження обсягів надлишкових запасів або ж підвищення попиту на продукцію.

Однак, зниження коефіцієнта оборотності запасів на досліджуваному підприємстві до 2,8 у 2023 році вказує на певне зменшення ефективності управління запасами порівняно з 2022 роком. Це може бути пов'язано з накопиченням запасів або ж зниженням швидкості їх реалізації.

Зростання коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості з 4,1 до 8,3 свідчить про значне покращення у поверненні дебіторської заборгованості. Це означає, що в цей період ТзОВ «Ренопласт» швидше отримувала платежі від клієнтів, що позитивно впливає на її ліквідність. Зниження даного показника до 3,5 у 2023 році є негативною ознакою, адже може свідчити про певні проблеми із поверненням дебіторської заборгованості, що, в подальшому, може погіршити грошовий потік і загальну фінансову стабільність даного підприємства.

Коефіцієнт оборотності обігових коштів ТзОВ «Ренопласт» за аналізований період спочатку зріс у 2022 році, а потім знизився в 2023 році.

Зростання з 1,5 до 3,2 свідчить про те, що це підприємство значно покращило ефективність використання своїх обігових коштів та активів у 2022 році. Це може вказувати на збільшення обсягів продажів або оптимізацію активів. Але зниження цього показника до 2,5 вже у 2023 році може бути ознакою зниження ефективності використання активів, що, у свою чергу, може бути пов'язано з різними факторами, такими як зниження обсягів продажів, збільшення запасів або ж зменшення обороту дебіторської заборгованості.

Таким чином, ТзОВ «Ренопласт» необхідно впроваджувати заходи для оптимізації запасів, посилити контроль за дебіторською заборгованістю, переглянути наявні стратегії управління активами для підтримки їх ефективного використання тощо.

Зауважимо, що ефективність функціонування будь-якого підприємства на певному ринку в сучасних умовах ведення бізнесу певною мірою залежать від його можливості надати правильну і об'єктивну самооцінку фінансового стану, а також всіх його існуючих чи, навіть, потенційних контрагентів.

У зв'язку із цим пропонується здійснити аналіз зміни показників фінансової стійкості ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 роках (табл. 2.2).

Таблиця 2.2. – Зміна показників фінансової стійкості ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр.

Показник	Формула розрахунку	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення, (+/-)		
					2022/2021	2023/2022	2023/2021
Коефіцієнт фінансової автономії	Власний капітал / Валюта балансу	0,30	0,30	0,35	0,00	0,04	0,05
Коефіцієнт фінансової залежності	Позиковий капітал / Валюта балансу	0,73	0,70	0,65	-0,04	-0,04	-0,08
Коефіцієнт фінансового левериджу	Позиковий капітал / Власний капітал	2,43	2,31	1,89	-0,12	-0,42	-0,54

Примітка. Побудовано автором на основі фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт» та джерела [33].

Коефіцієнт фінансової автономії ТзОВ «Ренопласт» протягом 2021-2022 років залишався стабільним (на рівні 0,30), що свідчить про стабільну фінансову структуру. У 2023 році цей коефіцієнт зріс до 0,35, що вказує на покращення фінансової незалежності підприємства, а також збільшення частки власного капіталу у фінансуванні активів. Це позитивний сигнал, який свідчить про зменшення ризику залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт фінансової залежності відображає частку позикового капіталу в загальних активах підприємства. На ТзОВ «Ренопласт» спостерігається тенденція до зниження цього показника з 0,73 у 2021 році до 0,65 у 2023 році.

Це свідчить про зменшення залежності досліджуваного підприємства від позикових коштів, що позитивно впливає на його фінансову стійкість. Зменшення коефіцієнта фінансової залежності на 0,08 протягом 2021-2023 років вказує на більш обережну політику підприємства стосовно залучення позикових коштів.

Коефіцієнт фінансового левериджу відображає відношення позикового капіталу до власного капіталу. На ТзОВ «Ренопласт» відбулось зниження цього показника з 2,43 у 2021 році до 1,89 у 2023 році, що вказує на зменшення ризикованості фінансової структури підприємства. Зменшення коефіцієнта фінансового левериджу на 0,54 за 2021-2023 роки свідчить про те, що дане підприємство значно зменшило свою залежність від позикових коштів відносно власного капіталу. Це позитивний сигнал для інвесторів й кредиторів, оскільки показує, що компанія має більшу фінансову стабільність, а також менший ризик неплатоспроможності.

Так як ефективність діяльності будь-якого підприємства залежить від наявних у його розпорядженні основних засобів, а також вміння правильного їх використання, пропонуємо здійснити аналіз показників ефективності основних засобів ТзОВ «Ренопласт».

Зауважимо, що «ефективне використання основних засобів сприяє збільшенню виробництва необхідної суспільству продукції, підвищенню віддачі створеного виробничого потенціалу і більш повному задоволенню потреб населення, поліпшенню балансу обладнання, зниженню собівартості продукції, зростанню рентабельності виробництва тощо» [34].

Показники використання основних засобів на ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 роках, а також динаміку їх зміни представлено в таблиці 2.3.

За аналізований період на ТзОВ «Ренопласт» відхилення показника фондівдачі відбуваються з року в рік. Значення даного показника виросло з 4,61 у 2021 році до 7,33 у 2022 році, що свідчить про позитивний тренд у використанні основних засобів. Проте у 2023 році цей показник знизився до 4,94, хоча залишився вищим, ніж у 2021 році.

Таблиця 2.3. – Показники ефективності використання основних засобів на
ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр.

Показник	Формула розрахунку	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення, (+/-)		
					2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021
Фондовіддача	Чистий дохід від реалізації продукції / Середньорічна вартість основних засобів	4,61	7,33	4,94	2,72	-2,39	0,33
Фондомісткість	1 / Фондовіддача	0,22	0,14	0,20	-0,08	0,07	-0,01
Фондоозброєність	Середньорічна вартість основних засобів / Середньооблікова чисельність працівників	0,19	0,29	0,36	0,10	0,07	0,16

Примітка. Побудовано автором на основі фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт» та джерела [34].

Відхилення показує певну нестабільність, але загалом досліджуване підприємство демонструє позитивні результати у використанні своїх основних засобів.

Фондомісткість відображає обернену тенденцію до фондовіддачі. У 2022 році цей показник знизився до 0,14 з 0,22 (у 2021 році), що може свідчити про меншу ефективність використання основних засобів. Однак, у 2023 році відбулося певне покращення, коли показник зріс до 0,20. Незважаючи на коливання, загальний тренд не показує значної нестабільності.

Фондоозброєність відображає, наскільки ефективно працівники забезпечені основними засобами. У 2021 році показник фондоозброєності склав 0,19, але зріс до 0,29 у 2022 році і до 0,36 у 2023 році.

Це свідчить про те, що ТзОВ «Ренопласт» ефективно збільшує кількість основних засобів на одного працівника, що може покращити їх продуктивність, а також забезпечити оптимальні умови праці.

Хоча на ТзОВ «Ренопласт» фондоддача демонструє коливання, загальний тренд позитивний.

Фондомісткість показує, що ефективність використання основних засобів підприємством залишається стабільною з певними коливаннями.

Позитивна динаміка фондоозброєності свідчить про те, що досліджуване підприємство забезпечує працівників достатньою кількістю основних засобів для ефективної роботи.

Проте, все ж потрібно провести додатковий аналіз причин коливань у фондоддачі для забезпечення стабільної, а також ефективної діяльності підприємства. Також важливо враховувати специфіку галузі та внутрішні фактори підприємства при оцінці показників.

Досліджуючи фінансово-економічні показники ТзОВ «Ренопласт», вважаємо важливим проаналізувати динаміку зміни рівня продуктивності праці його працівників, адже «рівень продуктивності праці на підприємстві є показником ефективності виробництва» [35].

Продуктивність праці відображає ефективність використання трудових ресурсів і має прямий (безпосередній) вплив на конкурентоспроможність, а також фінансові результати того чи іншого підприємства.

На основі даних фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт» можемо визначити показники продуктивності праці працівників у 2021-2023 роках та виявити певні тенденції щодо їх зміни (рис. 2.3).

Продуктивність праці на ТзОВ «Ренопласт», виміряна у вартісних показниках (млн. грн на одного працівника), демонструє суттєві зміни за період з 2021 по 2023 роки. Якщо в 2021 році вона становила 0,9 млн. грн / одного працівника, то у 2022 році склала вже 2,1 млн. грн / одного працівника, а в 2023 році – зменшилась до 1,8 млн. грн / одного працівника.

Значне підвищення продуктивності праці на досліджуваному підприємстві у 2022 році свідчить про покращення ефективності використання його трудових ресурсів. Причинами такого зростання можуть бути оптимізація виробничих процесів, впровадження нових технологій або розширення обсягів виробництва.

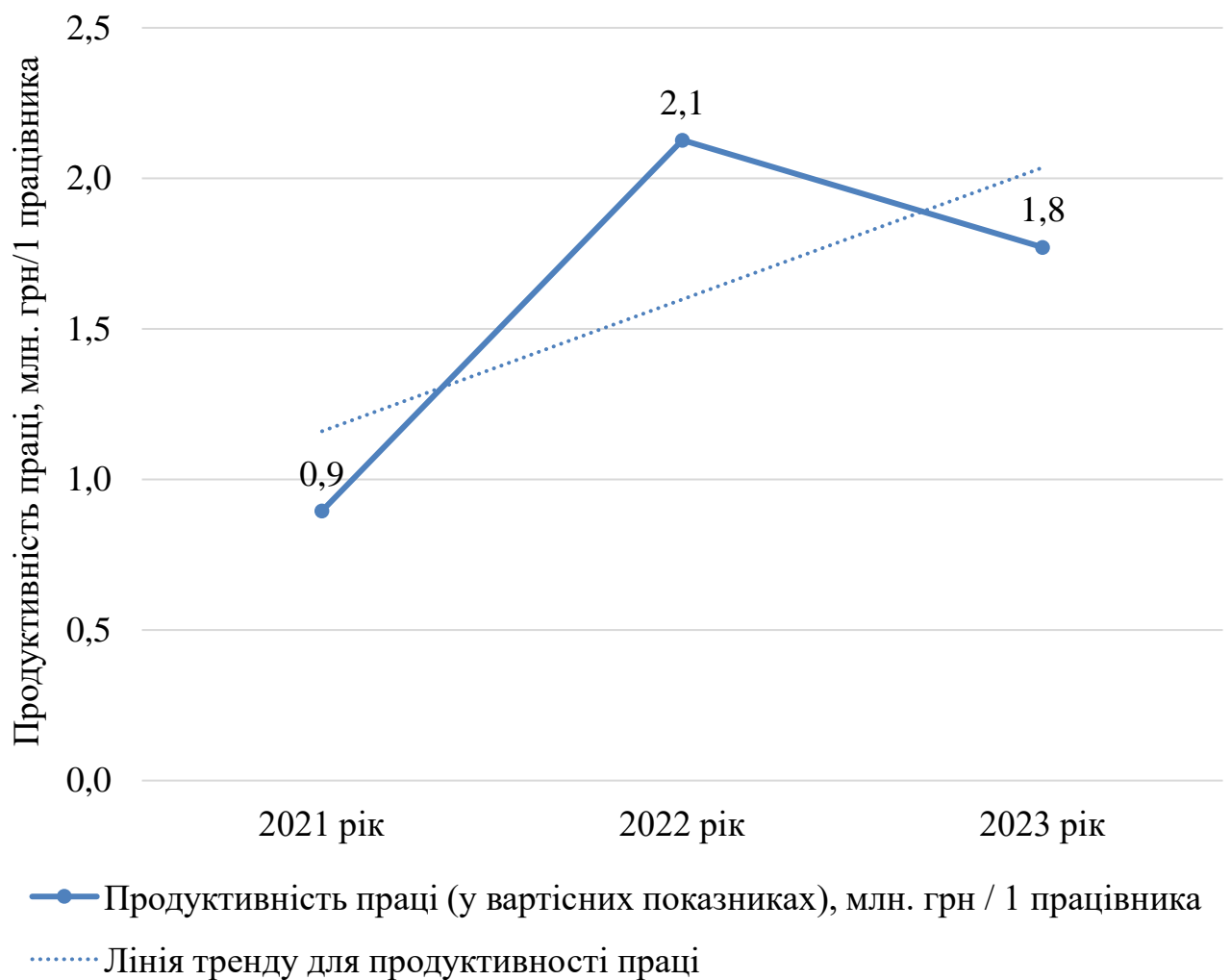

Рис. 2.3. – Зміна продуктивності праці на ТзОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр.
(розраховано автором на основі фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт»)

У 2023 році спостерігається зниження продуктивності праці працівників на ТзОВ «Ренопласт» із 2,1 млн. грн / одного працівника до 1,8 млн. грн / одного працівника, тобто становить зниження на 14,3%.

Це зниження може бути обумовлене кількома факторами: збільшенням собівартості продукції, зниженням обсягів виробництва або ж певними проблемами пов'язаними із реалізацією продукції на ринку. Зокрема, варто зазначити, що чистий прибуток досліджуваного підприємства у 2023 році зменшився, що також може вказувати на деякі економічні труднощі.

Незважаючи на зниження у 2023 році, загальний рівень продуктивності праці у 2023 році все ще є вищим порівняно з 2021 роком, що свідчить про

загальний позитивний тренд в ефективності роботи ТзОВ «Ренопласт».

Отже, ТзОВ «Ренопласт» демонструє різноспрямовані тенденції у фінансово-економічних показниках за період 2021-2023 років, що вказує на погіршення прибутковості основної діяльності, проблеми з реалізацією продукції та управлінням запасами.

Показники фінансової стійкості демонструють зміцнення позицій підприємства: коефіцієнт фінансової автономії зріс, а коефіцієнт фінансової залежності та левериджу знизилися, що свідчить про зменшення залежності від зовнішнього фінансування. Ефективність використання основних засобів покращилася у 2022 році, проте знову знизилася у 2023 році, що видно з показників фондівдачі та фондомісткості.

Продуктивність праці на даному підприємстві має тенденції до зростання. Загалом, підприємство має потенціал для подальшого розвитку, але потребує ретельного аналізу та оптимізації операційної діяльності для стабільного й ефективного зростання.

2.3. Аналіз та оцінка ефективності прийнятих управлінських рішень на ТзОВ «Ренопласт»

Пропонуємо дослідити показники ліквідності ТзОВ «Ренопласт», адже вони дають змогу зробити певні висновки про ефективність прийнятих управлінських рішень. Наприклад, керівництво досліджуваного підприємства використовує показники ліквідності для прийняття обґрунтованих рішень щодо управління грошовими потоками, фінансування, а також інвестування. Це, у свою чергу, допомагає уникати ситуацій дефіциту коштів та забезпечувати безперебійність операційної діяльності.

На основі одержаних даних фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт», можемо визначити коефіцієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності.

Коефіцієнт поточної ліквідності показує здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок поточних активів. Це один з ключових показників для оцінки фінансової стабільності та платоспроможності підприємства в короткостроковій перспективі.

Формула для розрахунку коефіцієнта поточної ліквідності виглядає так:

$$K_{\text{пл}} = \frac{A_{\text{п}}}{KЗ}, \quad (2.6)$$

де, $K_{\text{пл}}$ – коефіцієнт поточної ліквідності;

$A_{\text{п}}$ – поточні активи підприємства;

$A_{\text{п}}$ – короткострокові зобов'язання підприємства

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує здатність підприємства погашати свої короткострокові зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів, які можуть бути швидко перетворені на грошові кошти без значної втрати їхньої вартості. До таких активів належать грошові кошти, їх еквіваленти, короткострокові інвестиції, а також дебіторська заборгованість.

Коефіцієнт швидкої ліквідності розраховується за формулою [27]:

$$K_{\text{шв.лікв.}} = \frac{A_{\text{об}} - \text{Зап}}{\text{ПЗ}}, \quad (2.7.)$$

де, $K_{\text{шв.лікв.}}$ – коефіцієнт швидкої ліквідності;

$A_{\text{об}}$ – оборотні активи підприємства;

Зап – запаси;

ПЗ – поточні зобов'язання підприємства

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує здатність підприємства негайно погашати свої короткострокові зобов'язання за рахунок грошових коштів, а також їх еквівалентів. Це один з найконсервативніших показників ліквідності,

оскільки він враховує тільки найбільш ліквідні активи. Для його розрахунку використовують наступні формулу [28]:

$$K_{\text{абс.лікв.}} = \frac{A_{\text{Гр}}}{ПЗ}, \quad (2.8)$$

де, $K_{\text{абс.лікв.}}$ – коефіцієнт абсолютної ліквідності;

$A_{\text{Гр}}$ – грошові активи підприємства

Розраховані, за допомогою вище наведених формул, показники ліквідності ТЗОВ «Ренопласт» у 2021-2023 роках, а також динаміку їх зміни відображено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4. – Показники ліквідності ТЗОВ «Ренопласт» у 2021-2023 рр.

Показник	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення, (+/-)			Темп приросту, %		
				2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021	2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021
Коефіцієнт поточної ліквідності	3,53	3,27	1,69	-0,26	-1,58	-1,84	-7,30	-48,33	-52,10
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,03	1,19	0,49	0,16	-0,70	-0,54	15,17	-58,85	-52,61
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,06	0,00	0,01	-0,06	0,01	-0,05	-97,32	560,54	-82,27

Примітка. Побудовано автором на основі фінансової звітності ТЗОВ «Ренопласт».

Загалом, наведені у таблиці 2.2 показники ліквідності ТЗОВ «Ренопласт» за аналізований період демонструють тривожну тенденцію до погіршення:

- коефіцієнт поточної ліквідності зменшився більше ніж на половину, що вказує на зниження здатності цього підприємства покривати поточні зобов'язання за рахунок поточних активів;

- коефіцієнт швидкої ліквідності також значно знизився, що свідчить про погіршення структури ліквідних активів;

- коефіцієнт абсолютної ліквідності майже дорівнює нулю, що є індикатором дуже низької здатності підприємства негайно покривати свої зобов'язання за рахунок грошових коштів.

Тобто, аналіз показників ліквідності ТзОВ «Ренопласт» вказує на те, що підприємство втратило здатність ефективно управляти поточними активами і зобов'язаннями, ліквідними активами і має серйозні проблеми з управлінням грошовими коштами, а тому в подальшому може стикнутися з серйозними фінансовими труднощами, якщо не вжити заходів для покращення ліквідності.

Для того, щоб дати більш узагальнену оцінку рівня ефективності управлінських рішень, що приймаються на ТзОВ «Ренопласт» побудуємо матрицю SWOT-аналізу (табл. 2.5)

Таблиця 2.5. – Матриця SWOT-аналізу ТзОВ «Ренопласт»

<i>Сильні сторони:</i>	<i>Слабкі сторони:</i>
1. Зростання власного капіталу (56,4%). 2. Висока рентабельність активів у 2022 році (8,8%). 3. Зростання фондомісткості та фондівіддачі в 2022 році. 4. Зниження фінансової залежності (-8,0%). 5. Підвищення середньомісячної зарплати (39,4%)	1. Зниження чистого прибутку у 2023 році (-32,2%). 2. Погіршення ліквідності (поточна ліквідність з 3,53 до 1,69). 3. Нестабільна оборотність дебіторської заборгованості. 4. Висока фінансова залежність (коефіцієнт левериджу 1,89). 5. Зниження рентабельності продажів та продукції (3,2%)
<i>Можливості:</i>	<i>Загрози:</i>
1. Додаткові інвестиції в основні засоби. 2. Оптимізація виробничих процесів. 3. Поліпшення управління запасами та дебіторською заборгованістю. 4. Підвищення ефективності маркетингових стратегій. 5. Залучення нових ринків збуту	1. Зниження рентабельності активів у 2023 році. 2. Нестабільний чистий прибуток. 3. Висока залежність від короткострокових кредитів. 4. Зниження оборотності активів у 2023 році. 5. Погіршення ліквідності

Примітка. Побудовано автором на основі аналізу показників фінансової звітності ТзОВ «Ренопласт».

На основі проведеного SWOT-аналізу, можна зробити кілька висновків щодо рівня ефективності управлінських рішень на ТзОВ «Ренопласт». Зокрема, що стосується сильних сторін підприємства, то вони свідчать про позитивні

зміни у фінансовій стабільності, здатність більш ефективно використовувати свій ресурсний потенціал, спроможність ефективно використовувати свої основні засоби тощо.

Аналіз слабких сторін досліджуваного підприємства говорить про необхідність покращення операційної ефективності, деякі проблеми з управлінням короткостроковими зобов'язаннями, а також високий рівень фінансової залежності (попри те, що за аналізований нами період він трохи зменшився).

Аналіз сильних та слабких сторін ТзОВ «Ренопласт» дав змогу виділити, найбільш пріоритетні, на нашу думку можливості розвитку підприємства, а також найбільш імовірні загрози.

Таким чином, управлінські рішення на ТзОВ «Ренопласт» демонструють як позитивні, так і негативні аспекти. Підприємство має сильні сторони у вигляді зростання власного капіталу, високої рентабельності активів у 2022 році, та підвищення зарплат. Однак, зниження прибутковості у 2023 році та погіршення ліквідності вказують на необхідність перегляду стратегій управління фінансами.

Можливості для покращення включають додаткові інвестиції, оптимізацію виробничих процесів, та покращення управління запасами. Використання цих можливостей може компенсувати загрози, пов'язані з нестабільністю прибутків, а також високою фінансовою залежністю.

Загалом, ТзОВ «Ренопласт» необхідно зосередитись на підвищенні ефективності операційної діяльності, а також зміцненні фінансової стабільності для забезпечення сталого розвитку в майбутньому.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, в результаті проведеного дослідження, проведеного на матеріалах ТЗОВ «Ренопласт», можна сформулювати комплексні висновки щодо необхідності й важливості проведення аналізу та оцінки ефективності функціонування підприємства в сучасних умовах ведення бізнесу суб'єктами господарської діяльності:

1. Ефективність управління стає ключовим фактором для успішності будь-якого підприємства чи організації в умовах сучасного динамічного бізнес-середовища. Поняття ефективності включає не лише максимізацію прибутку, а й сталий розвиток підприємства, задоволення потреб клієнтів і раціональне використання ресурсів. Такий підхід вимагає комплексного оцінювання, а також підвищення ефективності у всіх аспектах діяльності підприємства.

2. Поняття «ефективності» є різноманітним і відносним й тому важливо його визначати в контексті конкретного підприємства та його цілей. Визначення ефективності включає як фінансові, так і нефінансові показники, а також враховує екологічні та соціальні аспекти, а тому важливо постійно вдосконалювати методологію вимірювання ефективності й її адаптації до змін в зовнішньому середовищі.

3. В наш час «ефективність» розуміють, як складний та багатовимірний процес, що вимагає об'єктивного та комплексного аналізу всіх аспектів діяльності підприємства. Успішність підприємства у сучасному світі залежить від його здатності до досягнення максимальних результатів при мінімальних витратах та врахуванні принципів сталого розвитку.

4. Аналіз ефективності відіграє вирішальну роль у прийнятті управлінських рішень і забезпечує стабільний розвиток підприємства. Різноманітні методи аналізу, які включають фінансовий, порівняльний, факторний, вартісний, експертний та інші підходи, дозволяють отримати комплексну оцінку ефективності діяльності організації. Обираючи методи, необхідно враховувати особливості підприємства та його стратегічні цілі.

Завдяки цьому можна забезпечити об'єктивну оцінку, а також прийняття обґрунтованих управлінських рішень, сприяючи подальшому розвитку підприємства.

5. Важливо забезпечувати комплексний підхід до оцінки ефективності функціонування підприємства. Використання різноманітних показників, таких як фінансові, виробничі, маркетингові, інноваційні, соціально-екологічні тощо, дозволяє отримати всебічну картину діяльності підприємства. Це допомагає ідентифікувати проблеми, визначати пріоритетні напрямки для подальшого розвитку та приймати обґрунтовані стратегічні рішення.

Використання різних груп показників дозволяє оцінити конкретні аспекти діяльності підприємства, що забезпечує комплексний підхід до аналізу. Це не лише допомагає зрозуміти поточну ситуацію, а й ідентифікувати сильні та слабкі сторони підприємства, розробляти конкретні заходи для підвищення ефективності і забезпечувати стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

Такий підхід є необхідним для успішного управління підприємством, оскільки допомагає забезпечити глибоке розуміння ситуації, робить можливим прийняття правильних стратегічних рішень, а також сприяє стабільному розвитку підприємства (компанії).

6. Підприємство ТзОВ «Ренопласт» виявило стабільне зростання більшості техніко-економічних показників протягом 2021-2023 років. За цей період відбулося значне збільшення необоротних активів на 102,4%, що свідчить про інвестиційну активність у довгострокові активи. Зросли також оборотні активи на 16,5%, що може свідчити про готовність підприємства до збільшення обсягів виробництва. Зростання запасів на 17,1% може свідчити про підготовку до розширення виробництва. Збільшення власного капіталу на 56,4% свідчить про зміцнення фінансової стійкості підприємства. Чистий дохід від реалізації продукції зріс на 97,8%, а валовий прибуток на 92,1%, що свідчить про певне підвищення ефективності його діяльності. Однак варто звернути увагу на зниження чистого прибутку на 32,2% у 2023 році порівняно з 2022 роком, що може бути пов'язано з підвищенням собівартості та інших витрат. Таким

чином, ТзОВ «Ренопласт» виявилось стійким інвестором у власність, а також показало потенціал для подальшого росту й покращення ефективності.

7. Загальний аналіз фінансової діяльності ТзОВ «Ренопласт» за 2021-2023 роки свідчить про важливі тенденції, які відображаються у зміні рівня рентабельності та фінансової стійкості підприємства. При зниженні рентабельності активів та власного капіталу у 2023 році порівняно з 2022 роком, підприємство продемонструвало нестабільність у прибутковості. Стабільне зниження показника рентабельності продажів та продукції може свідчити про необхідність аналізувати та оптимізувати витрати на виробництво. Зміни показників ефективності використання ресурсів також відображають зростання фінансової незалежності та зменшення ризику залежності від зовнішніх джерел фінансування. Однак, спостережені коливання в показниках можуть вимагати додаткового аналізу та впровадження стратегій для підтримки стабільності та розвитку підприємства.

8. За аналізом показників ліквідності ТзОВ «Ренопласт» можна зробити висновок про тенденцію до погіршення у фінансовому стані підприємства. Зменшення коефіцієнтів ліквідності вказує на те, що підприємство втратило здатність ефективно управляти активами та зобов'язаннями, що може призвести до серйозних фінансових труднощів у майбутньому.

Додатковий аналіз SWOT-матриці ТзОВ «Ренопласт» підтверджує цю тенденцію та вказує на наявність як сильних сторін, так і слабких моментів у управлінні. Серед сильних сторін варто відзначити зростання власного капіталу та підвищення рентабельності активів у минулому, а серед слабких – погіршення ліквідності та зниження прибутковості.

9. На основі виявлених можливостей, таких як додаткові інвестиції та оптимізація процесів, ТзОВ «Ренопласт» може покращити свій фінансовий стан та компенсувати загрози, такі як нестабільність прибутків й фінансова залежність.

10. Отже, для забезпечення сталого розвитку в майбутньому, ТзОВ «Ренопласт» має сконцентруватися на підвищенні ефективності операцій та

зміцненні фінансової стабільності.

У наш час, найважливішим завданням функціонування будь-якого сучасного підприємства є підвищення рівня ефективності його фінансово-господарської діяльності, перш за все, за рахунок оптимізації використання його наявних внутрішніх резервів, а також системне розроблення найбільш оптимальних шляхів підвищення ефективності господарської діяльності. Загалом, під шляхами підвищення рівня ефективності діяльності підприємства більшість економістів розуміють сукупність конкретних заходів, що стосуються суттєвого покращення організації його виробництва [36].

«Проблема підвищення ефективності діяльності підприємства полягає в забезпеченні максимально можливого результату на кожному одиницю затрачених трудових, матеріальних, фінансових та інших ресурсів. Тому критерієм ефективності виробництва в макроекономічному масштабі є зростання продуктивності суспільної праці» [37].

Вважаємо варто зауважити той факт, що тісна взаємодія трьох визначальних чинників, таких як персонал підприємства, праця, а також предмети (засоби) праці, постійно регулює складний процес виробництва продукції на будь-якому підприємстві.

Наприклад, використовуючи у процесі виробництва продукції наявні (доступні) на підприємстві засоби виробництва, його персонал, таким чином, виробляє суспільно корисну річ (товар, комплектуючу тощо) або ж надає спектр різноманітних виробничих й побутових послуг. Отже, у цьому аспекті можна дійти висновку, що з одного боку, мають дуже важливе місце затрати живої, а також уречевленої праці, а, якщо подивитися із іншого боку, – результати виробництва (фінансово-економічної діяльності), що, головним чином, залежать від масштабів (рівня) застосовуваних суб'єктом господарювання наявних засобів виробництва, його кадрового потенціалу, а також рівня ефективності його використання.

На нашу думку, перш ніж здійснити перехід до розгляду й можливості реалізації найбільш пріоритетних і можливих шляхів підвищення рівня

ефективності діяльності досліджуваного підприємства, перш за все, варто визначити фактори, що здійснюють найбільший вплив на рівень його економічної ефективності, надати ретельний опис (характеристику) цих факторів і зробити відповідні висновки.

В процесі збору та обробки інформації, поданої в аналітичному розділі даної роботи, встановлено, що основними чинниками, що впливають на підвищення рівня ефективності виробництва ТзОВ «Ренопласт» є значне підвищення наявного рівня його техніко-технологічного оснащення за рахунок впровадження інновацій, підвищення рівня якості управління, процесів організації виробництва і праці, а також безпосередньо оптимізація обсягу і структури виробництва.

На основі аналізу фінансового стану ТзОВ «Ренопласт» і проведеного SWOT-аналізу, можна рекомендувати кілька пріоритетних, на нашу думку, шляхів підвищення ефективності його діяльності в майбутніх періодах:

1) оптимізація виробничих процесів – передбачає оцінку можливості зменшення витрат на виробництво, включаючи оптимізацію використання ресурсів, зменшення відходів, а також покращення продуктивності праці працівників;

2) покращення управління запасами і дебіторською заборгованістю – передбачає використання систем управління запасами для зменшення оборотного капіталу й оптимізації запасів, а також встановлення більш ефективної процедури контролю за дебіторською заборгованістю, щоб якомога можливо зменшити ризик неплатоспроможності клієнтів і збільшити швидкість обороту фінансових коштів;

3) підвищення ефективності маркетингових стратегій – зумовлює проведення аналізу ринку, на якому працює досліджуване підприємство, і, в тому числі, наявних конкурентів для виявлення нових можливостей у сегменті ринку або підвищення привабливості продукції, що виробляється. Для цього необхідно здійснити відповідні заходи із розробки й впровадження ефективних інноваційних маркетингових стратегій, спрямованих, головним чином, на

збільшення обсягів продажів, а також частку на ринку, де функціонує досліджуване підприємство;

4) пошук нових ринків збуту і партнерів – потребує ретельного вивчення можливостей географії збуту або ж введення нових продуктів (послуг) на ринок. У свою чергу, для цього потрібно розробити спеціальні стратегії адаптації продукції до потреб різних ринків, а також місцевих умов;

5) підвищення ефективності управління фінансами – зумовлює впровадження системи ефективного фінансового контролю, включаючи планування бюджету, а також моніторинг фінансових показників. У даному напрямку, потребує розробки й стратегія управління оборотним капіталом для зменшення ризиків нестачі коштів і оптимізації роботи з різними кредиторами та банками.

Вважаємо, що ці шляхи допоможуть ТзОВ «Ренопласт» суттєво підвищити ефективність своєї діяльності, а також зміцнити своє фінансове становище (позиції) на ринку. Для цього дуже важливо ретельно розробити план впровадження кожного із цих заходів і систематично моніторити їх ефективність для досягнення поставлених цілей.

Зрозуміло, що для реалізації запропонованих нами вище шляхів підвищення ефективності, ТзОВ «Ренопласт» необхідно використати ряд відповідних інструментів, а також ресурсів, перш за все матеріальних.

Зокрема, для оптимізації виробничих процесів на дослідженому підприємстві для оцінки й аналізу виробничих процесів потрібні програмні засоби, які дозволяють збирати і аналізувати дані про продуктивність, витрати, а також виробничі операції. Також, для цього потрібна певна «експертна» команда – маються на увазі, інженери виробництва й професіонали із управління виробництвом для впровадження оптимізаційних заходів, а також вдосконалення процесів.

У напрямку покращення управління запасами і дебіторською заборгованістю ТзОВ «Ренопласт» пропонується використовувати наступні інструменти:

- система управління запасами (ERP) – передбачає впровадження ERP-системи для ефективного управління запасами та дебіторською заборгованістю;
- фінансові аналітичні інструменти – мається на увазі, використання програмних засобів для аналізу фінансових показників, контролю за дебіторською заборгованістю та прогнозування фінансових потоків тощо.

Для підвищення ефективності маркетингових стратегій, досліджуваному підприємству рекомендовано використовувати:

- маркетингові аналітичні інструменти – використання програмного забезпечення для аналізу ринку, конкурентів та маркетингових стратегій;
- маркетингові дослідження – передбачає проведення спеціальних досліджень для визначення потреб ринку, а також розробки ефективних маркетингових стратегій на майбутнє.

Для пошук нових ринків збуту і партнерів підприємству «Ренопласт» потрібно:

- 1) проводити дослідження ринків, а також здійснювати аналіз потреб споживачів для визначення нових можливостей збуту;
- 2) розробляти спеціальні партнерські програми, а також залучати нових партнерів для розширення географії збуту.

Для підвищення ефективності управління фінансами, підприємству в подальшому просто необхідно:

- 1) використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для фінансового управління та контролю;
- 2) здійснювати об'єктивний аналіз фінансових показників, а також забезпечити розробку стратегій управління оборотним капіталом для зменшення ризиків та оптимізації фінансових операцій.

На нашу думку, запропоновані вище інструменти та ресурси допоможуть підприємству реалізувати зазначені шляхи підвищення ефективності й повністю досягти поставлених цілей. Важливо також ретельно розробити плани впровадження, а також систематично моніторити їх ефективність для досягнення успіху.

Стає цілком очевидним, що у процесі реалізації вище запропонованих напрямів підвищення ефективності ТзОВ «Ренопласт», можуть виникнути різні перешкоди, наприклад:

- супротив змінам з боку працівників (особливо якщо вони стосуються змін у методах роботи або впровадження нових технологій);
- впровадження нових технологій може вимагати значних фінансових витрат;
- персонал підприємства може не мати необхідних навичок для роботи з новими системами чи технологіями;
- можливі технічні проблеми та затримки при впровадженні нових систем;
- відсутність глибокого розуміння ринку та конкурентного середовища може обмежити ефективність маркетингових стратегій;
- висока конкуренція може ускладнити впровадження нових стратегій та проникнення на ринок;
- нові ринки збуту можуть мати інші культурні, регуляторні та економічні умови, що ускладнює вихід на них;
- витрати на маркетинг та адаптацію продукції до нових ринків можуть бути аж надто високими;
- непередбачувані зміни в грошових потоках можуть ускладнити ефективне управління фінансами;
- відсутність достатніх знань, а також навичок у фінансовому управлінні у відповідальних осіб тощо.

Виявивши можливі перешкоди реалізації запропонованих напрямів підвищення ефективності господарської діяльності досліджуваного підприємства можна завчасно планувати способи їх подолання, що, у свою чергу, дозволить мінімізувати імовірні ризики, а також забезпечити його стабільний розвиток. Зокрема, для подолання виявлених перешкод пропонуються наступні способи їх подолання:

- проведення тренінгів і навчальних сесій для працівників, щоб вони освоїли нові технології та процеси;

- відкрите та прозоре спілкування з працівниками про причини та переваги змін, щоб зменшити супротив;
- запуск нових процесів поетапно для мінімізації витрат та забезпечення безперебійності роботи;
- впровадження автоматизованих інформаційно-комунікаційних систем збору й обробки даних для забезпечення точності та повноти інформації;
- проведення ґрунтовних маркетингових досліджень для кращого розуміння ринку та конкурентів;
- розробка гнучких маркетингових стратегій, які можна адаптувати до змін на ринку та дій конкурентів;
- впровадження систем автоматизованого фінансового контролю й управління для зменшення ризику людських помилок та підвищення ефективності;
- тісна співпраця з фінансовими консультантами для розробки та впровадження ефективних фінансових стратегій та ін.

Що ж стосується конкретно аналізу й оцінки ефективності діяльності, то для ТзОВ «Ренопласт» у майбутньому можна запропонувати декілька інноваційних підходів:

- 1) використання штучного інтелекту й аналітики даних – передбачає впровадження систем штучного інтелекту для прогнозування фінансових показників і ризиків, а також використання алгоритмів машинного навчання для аналізу великих обсягів фінансових даних і виявлення пат тернів;
- 2) Blockchain технології для фінансової звітності. Мається на увазі:
 - впровадження блокчейн технологій для забезпечення прозорості, а також недоступності до фальсифікації фінансової звітності;
 - використання «розумних» контрактів для автоматизації процесів фінансового звітування та підписання договорів;
- 3) інтеграція Інтернету речей:
 - використання сенсорів для моніторингу виробничих процесів та оптимізації використання ресурсів;

- збір реального часу даних з обладнання та виробничих ліній для аналізу ефективності та виявлення можливостей для покращення;

4) впровадження додаткових фінансових показників. У даному аспекті потрібно врахувати «нові» показники, що відображають стійкість до змін клімату, стійкість до кризових ситуацій і, таким чином, ступінь відповідності стандартам сталого розвитку, а також забезпечити розробку фінансових метрик для вимірювання соціальної відповідальності підприємства і його впливу на оточуюче середовище;

5) використання віртуальної реальності для аналізу даних і прийняття ефективних рішень – даний підхід ґрунтується на створенні віртуальних моделей для візуалізації фінансових даних й аналізу потенційних стратегій, а також передбачає використання VR для навчання персоналу й покращення процесів прийняття ефективних управлінських рішень.

Вважаємо, що запропоновані інноваційні підходи неодмінно допоможуть ТзОВ «Ренопласт» покращити процеси аналізу й оцінки своєї діяльності, а також дадуть змогу йому підвищити рівень ефективності й конкурентоспроможності на ринку.

Отже, оцінка ефективності діяльності підприємства, в наш час, є доволі складним та найбільш важливим завданням, і на практиці досить часто використовуються різні фінансово-економічні показники для визначення реального рівня його продуктивності і, відповідно, результативності. Але варто зважити, що в процесі становлення певного списку фінансово-економічних коефіцієнтів, на основі яких в майбутньому будуть прийматися (ухвалюватися) важливі стратегічні рішення стосовно підвищення поточного рівня ефективності господарської діяльності підприємства, просто виникає необхідність врахування усіх переваг, а також недоліків використання цих показників (індикаторів) у практичній діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мочерний С. В. Основи підприємницької діяльності. Київ : Академія, 2005. 280 с.
2. Череп А. В., Стрілець Є. М. Ефективність як економічна категорія. *Ефективна економіка*. 2013. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1727> (дата звернення: 16.05.2024).
3. Рибачук Н. В., Журко Т. О., Ганзієнко Ю. І. Концептуальні аспекти оцінки діяльності підприємства: ефективність та результативність. *Ефективна економіка*. 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3977> (дата звернення: 16.05.2024).
4. Височина М. В. Аналіз методів оцінювання ефективністю управління діяльності підприємства. *Культура народів Причорномор'я*. 2009. № 161. С.86–89.
5. *Економіка підприємства* : Підручник / За заг.ред. С. Ф. Покропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ : КНЕУ, 2001. 528 с.
6. Сизоненко О. О., Тарапатова К. В. Ефективність функціонування підприємства з урахуванням вимог ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги». *Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу* : III Міжнародна науково-практична конференція, 3-4 листопада 2022 р. Житомир, 2022. С. 81–83.
7. Олексюк О. І. Технологія оцінки результативності діяльності підприємства. *Збірник наукових праць ЧДТУ*. 2009. Вип. 22. Т. 2. С. 162–173.
8. Чорна М. В., Глухова С. В. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємств : монографія. Харків : ХДУХТ, 2012. 210 с.
9. Сидорчук І. П. Критерії та показники оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємств машинобудівної промисловості. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 8. Ч. 3. С. 127–131.
10. Камінська І. М., Ковальчук Н. В., Демидович А. С., Горчинська І. П. Теоретико-методичні підходи до аналізу ефективності діяльності підприємства.

Економічний форум. 2021. № 1 (2). С. 79–87. DOI:<https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-2-10>.

11. Навольська Н. В. Теоретичні аспекти управління економічною ефективністю діяльності підприємств та вибору показників її оцінки. *Економіка і суспільство*. 2018. Випуск 18. С. 474–480.

12. Матюх С. А. Дослідження сучасних методів оцінки ефективності діяльності організацій. *Економічний аналіз*. 2014. Т. 15. № 3. С. 79–85.

13. Остапенко Т. М. Класифікація інструментів (методів) контролінгу витрат. *Економіка : реалії часу*. 2013. № 5 (10). С. 125–130.

14. Саленко О. В. Шляхи визначення ступеню ефективності діяльності підприємства. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики*. 2013. № 4 (24). С. 62–71.

15. Отенко В. І. Формування аналітичного інструментарію оцінки ефективності діяльності підприємства. *Бізнесінформ*. 2013. № 5. С. 232–237.

16. Пилипенко С. М. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 10. С. 452–456.

17. Гречко А. В., Гречухін А. С. Оцінка ефективності виробничої діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. №1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2016/44.pdf (дата звернення 16.05.2024).

18. Талах Т. А. Оцінка економічної ефективності функціонування підприємств промисловості України. *Економічний форум*. 2021. № 4. С. 101–108.

19. Шегда А. В. *Менеджмент*. Київ : Знання, 2012. 583 с.

20. Фролова Т. О. *Фінансовий аналіз : Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення і практичних завдань / Т. О. Фролова*. Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2005. 253 с.

21. Ніколаєнко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 6. С. 180–191.

22. Цал-Цалко Ю. С. *Фінансова звітність підприємства та її аналіз*

[Текст] : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів екон. спец. / Ю. С. Цалко-Цалко. 2-е вид., перероб. і доп. Житомир : [б.в.], 2001. 300 с.

23. Савицька О. М. Салабай В. О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_6_44 (дата звернення: 16.05.2024).

24. ТЗОВ «Ренопласт». Ukraine hosting (Хостинг Україна). Хостинг і реєстрація доменів. URL: <https://www.ukraine.com.ua/uk/egrpou/35353678/> (дата звернення: 17.05.2024).

25. Poshuk. Пошук в каталозі підприємств України. URL: <https://www.poshuk.com/35353678> (дата звернення: 17.05.2024).

26. Кошельок Г. В., Міндова О. І., Чернишова Л. В. Факторний аналіз рентабельності виробництва торговельних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-36> (дата звернення: 15.05.2024).

27. Зянько В. В. *Фінансовий аналіз та звітність* : практикум для студ. спец. «Менеджмент організацій» / В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова. Вінниця : ВНТУ, 2008. 83с.

28. Фурик В. Г. *Фінанси підприємств* : Практикум / В. Г. Фурик, І. М. Кулик. Вінниця : ВНТУ, 2010. 93 с.

29. Аберніхіна. І., Сокиринська І. Ефективність використання ресурсів підприємства : практичний аспект. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 3. С. 171–184.

30. Кобилецький В. Р. Фінансовий аналіз та висновки. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»*. URL: <https://www.finalon.com/> (дата перегляду: 01.05.2024).

31. Gorczyńska, M. (2010). Accounts Receivable Turnover Ratio. *The Purpose of Analysis in Terms of Credit Policy Management*. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/a460/64f2186d5fdc14bbe549b441dea784ded7d1.pdf> (дата звернення: 02.05.2024).

32. Rezana Intan Amanda. (2019). The Impact Of Cash Turnover, Receivable Turnover, Inventory Turnover, Current Ratio And Debt To Equity Ratio On Profitability. *Journal of Research in Management*. URL: https://www.researchgate.net/publication/334320658_The_Impact_Of_Cash_Turnover_Receivable_Turnover_Inventory_Turnover_Current_Ratio_And_Debt_To_Equity_Ratio_On_Profitability (дата звернення: 02.05.2024).

33. Коваль О. А., Літус П. Р. Управління фінансовою стійкістю підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/79.pdf (дата звернення: 05.05.2024).

34. Юрчишена Л. В., Волинець С. М. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2011. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=668> (дата звернення: 05.05.2024).

35. Кучіна С. Е., Майстро Р. Г. Продуктивність праці та ефективність виробництва. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2022. № 1. С. 37–40.

36. Бойчик І. М. *Економіка підприємства* : Навч. посіб. / І.М. Бойчик. [вид. 2-ге, доп. і перероб.]. Київ : Атіка, 2011. 528 с.

37. Григораш О. В., Булигіна Д. О. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємств. *Приазовський економічний вісник*. 2018. Вип. 6 (11). С. 154–158.

ДОДАТКИ